11191

LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet
Bibliogr Tarnybos

LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61833

DARBININKAS

L NR. 70. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIS - OCTOBER 22, 1965 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Azijoj, Amerikoj, Afrikoj kariniai veiksmai nesilpsta

Pastangos nutildyti kariaujančius, bet nespręsti ginčo klausimo, kai kur duoda priešingus rezultatus

Propaganda apie taiką nelikvidavo ginkluotų konfliktų Azijoje, Amerikoje ir Afrikoje. Karinė įtampa tebeina, kur nėra sprendžiami klausimai, dėl kurių kilo karas.

Vietname amerikiečių kariuomenės jau 145,000. Numatoma iki 200,000. Australijos parlamente opozicijos vadas skelbė, kad jų nuostoliai dideli — iš dešimties karių vienas žuvęs. Nuostoliai didėja. Per 8 mėnesius Amerika neteko 115 lėktuvų. Amerikos noras derybom pasiekti karto tikslą — apsaugoti P. Vietnamą nuo komunistų agresijos ir perversmų — susilaukė nepasisekimo. Komunistai derybų nepriima. Propagandą prieš Amerikos dalyvavimą Vietnamo kare jie permetė į Ameriką ir čia rado talkininkų — demonstracijas prieš vyriausybės politiką, prieš P. Vietnamo klausimo sprendimą, kuris patenkintų laisvės siekiančią šalį.

Indijos Pakistano karas buvo nutrauktas Jungtinių Tautų. Bet J. Tautos nesprendžia paties ginčo klausimo, ir gen. sekretorius jau pranešė apie 61 paliaubų pažeidimą. Nei Pakistanas nei Indija nesutinka priimti padėties, kokia dabar yra. Karas tarp Indijos ir Pakistano pastarajam buvo naudingas tuo, kad Kašmiro klausimą pavertė tarptautinės politikos klausimu. O per 17 metų jis buvo jau palaidotas tyloje.

Santo Domingo vidaus karas buvo nutrauktas Amerikos Valstybių Organizacijos. Bet karinė įtampa vėl čia atgijo. Spalio 17 kariuomenės tankai atžygiavo į sostinės dalį, kurią tebevaldo perversmininkai. Kautynėse buvo imama gatvė po gatvės. Žuvo 3 ir daugel sužeistų. Amerikos Valstybių Organizacijos kariuomenė nesikišo. Tik Amerikos helikopteriai stebėjo įvykių eigą. Po šio ginkluoto konflikto laikinis prezidentas Garcia-Godoy paskelbė, kad jis nebuvo davęs kariuomenei įsakymo žygiuoti. Bet jis pakartojo vėl reikalavimą, kad visi atiduotų ginklus. O perversmininkai to nebuvo padarę. Dabartinė padėtis, kurioje iš vyriausybės pusės buvo parodyta daugiau palankumo perversmininkam, negu kariuomenei, neužtikrina taikingo grįžimo į konstitucinę tvarką.

Afrikoje Burundi valstybėje, kuri yra Kongo kaimynas, spalio 19 perversmas likviduotas. Bet ministeris pirmininkas buvo pašautas. Monarchas, kuris yra šios valstybės galva, išliko gyvas ir, kariuomenės padedamas, atgavo valdžią. Kas perversmą organizavo, dar neskelbiama. Bet kai ką pasako faktas, kad monarchas buvo išvaręs kom. Kinijos atstovų, kurie buvo mėginę paversti Burundi valstybę savo veikimo bazę kovoje prieš Kongą. Daugiausia tuo buvo suinteresuoti Kinijos komunistai.

Kinijos ar Sovietų komunistai kaip kurstomoji ir griaujamoji iš vidaus jega tebesireiškė taip pat Kolumbijoje, Venezueloje ir kt. lotynų Amerikos valstybėse.

— **Indijos** min. pirm. Shastri priešinasi, kad Indija gamintųsi atominę bombą, kurios reikalavo 86 parlamento nariai.

— **Ghanoje** posėdžiauja Afrikos vienybės organizacija. Dalyvauja ir Kongo prezidentas Kasavubu. Organizacija boikotavo Kongą, kol jame buvo Tshombe.

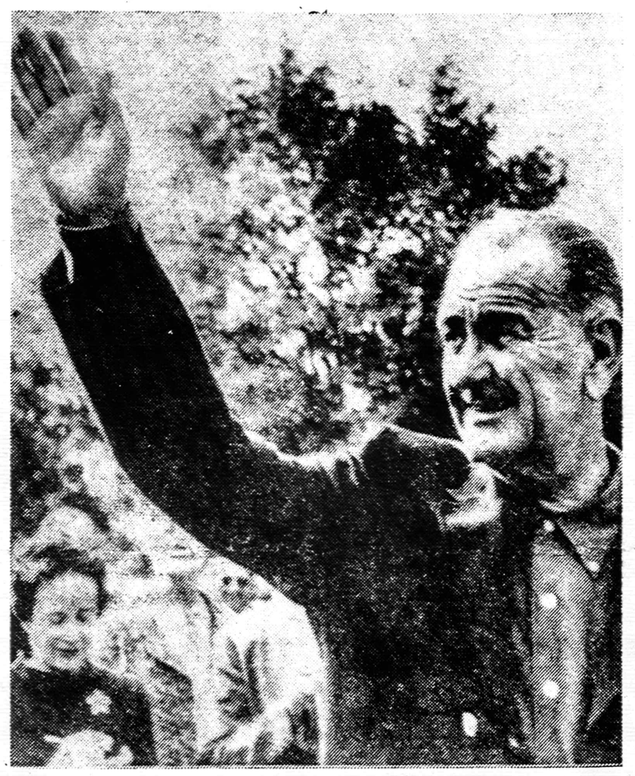

PREZIDENTAS Lyndon B. Johnson yra tiek susveikęs, kad iš ligoninės grįžo į Baltuosius Rūmus.

— **Vengrijos** atstovybės sekretorius Londone Laszlo Szabo pasiprašė Amerikos azylio. Atvykęs į Londoną buvo tik prieš 5 mėnesius.

— **Amerikos atstovas** Japonijoje Reischauer paskelbė, kad japonų spauda ir televizija prisiima ir platina komunistų propagandą ir rengia "revoliuciją opinijoje "dėl Vietnamo prieš Ameriką.

— **JAV Kongresas** priėmė istatymą, kuriuo švietimo ir auklėjimo reikalam skiriama 2.3 bil. dolerių federalinės paramos. Stipendijom kasmet skiriama 70 milijonų. Stipendijas galės gauti 140,000 studentų.

— **Vokietijos parlamento** pirmininku spalio 19 išrinktas vėl E. Gerstenmaier. Spalio 20 kancleriu išrinktas Erhardas. Koalicija veikia su laisvųjų demokratų partija. Tos partijos atstovai Mende ir Schroederis išlaikė savo pozicijas. Vertinama, kad CSU partijos pirmininkas Straussas pralaimėjo. Būdinga betgi, kad Erhardas pasiskelbė sieksiąs bendradarbiavimo su Prancūzija, nutylėdamas numatytą vizitą į Ameriką.

PO DEMONSTRACIJŲ JAV:
Azijos komunistai dėkoja . . .

Komunistinės Kinijos ir šiaurės Vietnamo komunistai paskelbė "gilią padėką" už demonstracijas Jungtinėse Valstybėse. Amerikoje "Jungtinės Kristaus bažnyčios" vadovybė paskelbė smerkimą naujausiai boikotuoti stojimą kariuomenėn. Kongresmanas William Jennings Bryan Dorn, S. Carolinos dem., pasiūlė Kongresui surengti apklausinėjimą. FBI direktorius Hooveris informavo papildomai spalio 19, kaip 1964-65 komunistai infiltravo savo idėjas tarp studentų —56 susirinkimuose jie kalbėjo — 37.600 studentų.

Pasipiktinimas demonstracijom ėjo iš karių Vietname, iš studentų įvairiuose universitetuose. Bet demonstracijų organizatoriai tebežada savo akciją stiprinti. Chicagos "students for Democratic Society" pasmerkė prezidento Johnsono pasipiktinimą demonstracijom ir paskelbė, kad ir toliau ragins boikotuoti šaukimą kariuomenėn.

— **Belgijos** sostinėje Brusselyje sustreikavo komunistų spaustuvės darbininkai, nesulygę su komunistų partijos vadovybe dėl algos. Dėl streiko nebeišėjo Belgijos komunistų laikraštis "Raudonoji vėliava" (La Drapeau Rouge). Toks streikas Belgijos žurnalizmo istorijoje pirmas.

— **Elizabethe, N.J.** policija įvedė po 10 val. draudimą rodytis gatvėse paaugliam. Tėvai tokį policijos žygį remia. Bet tokia organizacija kaip "Rasinės lygybės kongresas" (Core) pareiškė, jog tai esą nukreipta prieš negrų jaunimą.

— **Kovai su skurdu** Bronxas buvo gavęs 12 mil. Dabar daug triukšmo, kad pinigai buvo vartojami neatsakingai ir 800,000 išleista nepateisinamu būdu.

— **Feliksas Juzupavas,** 79 metų, ir jo žmona Irina, 70 m. patraukė į teismą CBS TV, reikalaudami pusantro milijono dolerių ieškinio. Kunigaikštis F. Juzupovas 1916 gruodžio 16 priklausė prie sąmokslininkų, nužudžiusių Rasputiną. Televizijoje buvo pavaizduota ta žmogžudystė. Juzupovai randa, kad jų privatus gyvenimas buvo išvilktas aikštėn.

Moksleiviai dedasi prie žygio

— **Šv. Antano gimnazija keliaus į New Yorką.** Pranciškonų šv. Antano gimnazijos mokiniai savo vadovybei vienbalsiai išreiškė norą dalyvauti laisvojo pasaulio lietuvių manifestacijoje New Yorke. Šiuo žygiu jie nori prisidėti prie Lietuvos laisvinimo akcijos. Lapkričio 12 po pamokų visi mokiniai su mokytojais iš Kennebunkporto į New Yorką išvyksta dviem autobusais. Lapkričio 13 jie, uniformuoti ir su gražiu plakatu ar vėliava, dalyvaus Madison Square Garden programoje ir eisenoje prie Jungtinių Tautų. Į Kennebunkportą grįš tą pačią dieną po iškilmių. Nuo gimnazijos iki New Yorko yra 320 mylių.

KARINĖ TARNYBA ir boikotuojantis jaunimas

Demonstruojančio jaunimo galvojimą iš dalies vaizduoja CBS spalio 11 pasikalbėjimas su jo atstovais dėl karinės tarnybos.

Vienas studentas kalbėjo: "Aš žiūriu į tarnavimą kariuomenėje kaip į tuščiai praleistus dvejus metus tuo laiku, kada aš turiu susiplanavęs didžius darbus, kurie sustiprintų mano karjerą".

Kitas studentas: "Aš nemanau, kad aš ypatingai džiaugčiausi gyvenimo būdu, kurio reikalauja karinė tarnyba . . . Tikrai, yra geresnių būdų dvejiem ar trejiem metam praleisti" . . .

Vaikinas iš grupės, kuri protestuoja prieš Vietnamo politiką: "Jei nenorite tarnybos, tai jai išvengti yra visokių rimtų pasiaiškinimų. Taigi yra būdų iš jos išsisukti" . . . Jis informavo apie knygelę, kurioje surašyti bus tokį išsisukimo būdai kaip — apsimestas kvailumas, homoseksualizmas, sąžinės konfliktai dėl religinių įsitikinimų apie karinę tarnybą. Žmonės gali sudaryti ad hoc religinę bendruomenę ir tapti jos dvasininkais ir t.t. . .

Chicagos naujokų šaukimo komisijos narys, išdirbęs toje srityje 17 metų vertino: "Sakyčiau, kad 99 iš 100 nenori karinės tarnybos. Jie jaučiasi neturį pareigos šiam kraštui jokiu atžvilgiu — jie nori imti, bet nenori nieko duoti".

Tuose pareiškimuose protestuojančių pasiteisinimo argumentai: humaniškumas, taikos meilė ir t.t. Ryškėja ir tikrieji argumentai: karjera bei patogumai.

Buvęs prez. Eisenhoweris dėl tų pareiškimų per televiziją spalio 14 sakė buvęs sukrėstas, jei jaunuolis gali siūlyti atsikinimąsi homoseksualizmu, kad išvengtų karinės tarnybos. Kur mes einame, sako Eisenhoweris, jeigu jie kalbos laisvę ima kaip šventą dalyką, bet čia pat iš jos tyčiojasi darydami "purvinos kalbos sąjūdį" kaip tai darė tie studentai Berkeley. O atsiliepdamas į studentų demonstravimą, kad jie "bitnikai", Eisenhoweris vertino: "Aš visada galvojau, kad su netvarka drabužiuose reiškiasi ir netvarka mintyse".

Iš kitos pusės pažiūrėjo Mrs. Landy, kuri spalio 14 pasikeitė antausiais su studentu Marain Rutgers universitete. Ji pareiškė, kad ji nenorėtų matyti tą studentą pašalintą iš universiteto. **"Jei Rutgers imsis akcijos, tai turėtų jos imtis prieš profesorius, kurie įtaigoja šiuos vaikinus ir merginas"** (To universiteto profesorius Eugene D. Genovese viešai pareiškė, kad jis sveikintų komunistų laimėjimą Vietname. Jo pareiškimą kartojo prof. James Mellen iš Drew universiteto).

Aš tikiu — kalbėjo Mrs. Landry — **šis incidentas pažadins amerikiečius pasižiūrėti, kas darosi mūsų mokyklose".**

BAŽNYČIOS persekiojimas Lietuvoje buvo pavaizduota paroděle, surengta Carnegie Endowment salėje New Yorke. Dešinėje stovi prel. J. Balkūnas ir kun. St. Raila. Nuotr. V. Maželio.

UŽ KENČIANČIĄ BAŽNYČIĄ

Pasaulio Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Sąjungos Centro Valdyba New Yorke surengė maldos ir susikaupimo dieną už persekiojamą Bažnyčią už geležinės uždangos. Spalio 10 Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje įvyko pamaldos — Šv. Mišių auka ir prel. Jono Balkūno jautrus pamokslas. Organizacijų vėliavos ir visų maldos bei giesmės kreipėsi į Aukščiausiąjį užtarimo ir pagalbos.

•

Spalio 17 viešas minėjimas surengtas Carnegie Endowment salėje, New Yorke. Šiam paminėjimui buvo meniškai padaryta persekiojamos Bažnyčios Lietuvoje vaizdinės lentelės, surinkta religinį persekiojimą vaizduojanti medžiaga ir pakviestas prel. Jonas Balkūnas skaityti paskaitą. Kviesta dalyvauti minėjime specialiais kvietimais, spaudoje ir per radiją lietuviai ir ne lietuvių organizacijų atstovai.

Įžanginį žodį tarė Centro Vbos pirmininkė M. Galdikienė. Programai vadovavo dr. Aldona Šlepetytė-Jan nace. Irena Sandanavičiūtė meniškai skaitė jai skirtą programos dalį. Dalyviai buvo supažindinti su Pauliaus Jurkaus meniškai padaryta vaizdų iš persekiojamos Bažnyčios parodėle. Prel. Jonas Balkūnas savo paskaitoje išsamiai pavaizdavo Lietuvos Bažnyčios ypatingai sunkų kelią komunizmo vergijoje. Jis nurodė į milžinišką žalą, kurią padarė ir daro Bažnyčiai bedieviškas komunizmas. Jo paskaitos kai kurie klausytojai prašė savo straipsniam ir laikraščiam.

IRENA SANDANAVIČIŪTĖ atlieka dalį meninės programos. Nuotr. V. Maželio.

•

Tokią paskaitą turėtų išgirsti angliškai tūkstančiai katalikų. Deja, ir pačių lietuvių minėjime buvo nedaug. Pasitaikęs gražus malonus oras, pasaulinės parodos paskutinė diena, sekmadieninis poilsis nutraukė nebe vieną nuo valandėlės pamąstyti, pasimelsti ir pasiryžti už taiką ir persekiojamos Bažnyčios išlaisvinimą. Žinoma, kad lietuviai katalikai suranda laiko ir energijos dalyvauti, aukotis, dirbti bendriem Lietuvos laisvinimo uždaviniam. Tai yra gražu, reikalinga ir būtina. Bet laikas atėjo visiem lietuviam katalikam, o ypač katalikų organizacijos nariam, gerai įsisąmoninti, kokios pareigos ir uždaviniai yra persekiojamos Lietuvos Bažnyčios atžvilgiu, ko laukiama iš kataliko studento, kokia vieta yra katalikų moksleivių, sodalicijų, brolijų, veteranų ir t.t. Jeigu šie svarbieji katalikų uždaviniai nebus greitai ir pagrindiniai iš naujo iškelti ir visų įsisamoninti, tai lietuviai katalikai gali likt nuošaly kovos už Dievą, nors Jį ir garbina. **K.R.**

ALTO VALDYBOS PRANEŠIMAS

Alto Valdybos posėdyje spalio Chicagoje apsvarstyti metmenys pranešimų, kurie numatomi padaryti Alto metiniame suvažiavime spalių 23-24, būtent. Alto reikalai ir santykiai su lietuvių organizacijomis. Alto akcija Vasario 16 minėjime. Alto veikla amerikiečių įstaigose. Alto literatūros platinimas ir informacija. Pabaltiečių Komiteto veikla ir k. Alto pirmininkas L. Šimutis sutiko padaryti suvažiavime apžvalginį pranešimą iš 25 metų Alto veiklos.

Finansinį ALT stovį ir bėgamuosius klausimus išdėstė finansų sekretorius J. Talalas.

Išklausyta ir apsvarstyta Alto statuto ir leidinių komisijų pranešimai. Susipažinta su dr. D. Jasaičio gautąja medžiaga apie lietuvių tautos nakinimą bolševikų ir vokiečių —nacių okupacijų laikais. Nutarta išsiaiškinti su autoriumi dėl šios knygelės išleidimo anglų kalba.

Apsvarstyta pavergtos Lietuvos klausimai. Inž. E. Bartkus ir inž. A. Rudis paprašyti susipažinti valdžios įstaigose, kaip atatinkamomis studijomis nušviesti okupuotos Lietuvos atskirų ekonominių ir kitų šakų padėtį ir nurodyti bolševikų okupuotų Baltijos kraštų vykdomą kolonizaciją, rusifikaciją ir bendrą naikinimą. (ALT)

Praėjusiame Darbininko numeryje paraše po nuotrauka, kuri vaizdavo Vliko narius ir žygio į Jungtines Tautas rengėjus, buvo praleistos pavardės minist. Vac. Sidzikausko ir J. Miklovo.

AR MATĖTE KOMETĄ?

Kometa Ikeya-Seki spalio 21 turėjo būti aiškiausiai matoma. Jos spindėjimas 100 kartų didesnis nei Aušrinės. Ji eina saulės link apie 100.000 mylių nuo žemės. Ji esanti 100,000 mylių skersmens, jos uodega 10 mil. mylių ilgio. Kometa esanti sušalęs kamuolys, dujinės medžiagos, kuri tirpsta, artėdama į saulę. Kometą aptiko du japonų astronomai tik rugsėjo 17.

— **Kolumbijoje** tebesiaučia banditai, remiami Castro. Spalio 19 kautynėse su kariuomene 8 buvo nušauti, 4 sužeisti.

Visuotinė mūsų kova

Emilija Čekienė,
New York, N. Y.

Kuriuos neištraukė mirtis
dar iš tarpo,
Kurie spanuos mato gimtuosius laukus,
Išgirsite skambesį dar Laisvės Varpo, —
Sugrįšit tėvynėn, sugrįšit pas mus . .

(Iš Laisvės Kovų Dainų.)

Kiekvienas kraštas, kiekviena tauta turi savo kančių, savo tradicijų ir savo garbės kelią, nužymėtą kovų, laimėjimų ar pralaimėjimų datomis.

Viena iš tokių tautų yra ir mūsų tėvynė Lietuva, daug kančių kentėjusi, nekartą kitų tautų ir net kaimynų buvusi marinta ir skirta palaidoti. Bet Lietuvos vaikų dvasioje tiek priespaudos krašte, tiek laisvajam pasaulyje ji buvo gyva, ėjo sunkiu kryžiaus keliu, tyliai kentė, kūrė ir kovojo už nepriklausomą politinį gyvenimą. Laisvės troškimas brendo, stiprėjo ir tautos pastangos didėjo, kol pagaliau lietuvis pakilo ir sutraukė priespaudos grandinę, išlaisvino tautinį gyvenimą iš svetimos valstybės jungo ir įgalino mūsų tautos įgimtoms savybėms laisviausiai pasireikšti ir prilygti kitoms jausenai laisvėje gyvenančioms tautoms bei su jomis rungtyniauti.

Ir taip 22 laisvės metus gyvenome lyg po atviru dangum, nepagalvoję apie galimą nepriklausomybės mirtį, tikėdami, kad sunkiai prisikėlę amžinai gyvensime be baimės, be alkio, kol netikėtai pajutome, kad mūsų tautos laisvei vėl gresia pavojus, nes tarptautinės politikos įvykiai komplikavosi, sukeldami rūpestį mažosioms tautoms.

Istorija kartojasi. Dabar vėl nebeturime savo valstybės. Tauta neša dar žiauresnį komunistinį jungą. Dabar vėl gyvename politinių problemų sutemas. Mus pasiekia Maskvos vadovaujamas komunizmas puldamas visais frontais laisvą pasaulį, kuris laiku jo nepažinęs, jo grėsme neįtikėjęs leidžia vis plačiau įsitvirtinti, nes jo skverbimąsis, nukreiptas į politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį visų laisvų kraštų gyvenimą, ne brutalia jėga, o taikiu būdu. Todėl mūsų tautinė paskirtis reikalauja dar labiau palaikyti gyvą lietuvišką sudėjimą, papildyti jaunomis jėgomis, jiems perduoti tautinio priklausomumo jausmą, tautinį sąmoningumą.

Ne vienas vyresnės kartos veikėjas, besirūpinąs Lietuvos išlaisvinimu, kartais tyliai ir net garsiai, kaip savo laiku (1916) dr. J. Basanavičius, pagalvoja: "Mes savo dienas jau baigiam. Būtų lengviau, jei mūsų Lietuva, kurios atgimimui tiek darbo ir kovos padėta, turėtų ilgas gaivintojų, gynėjų ir gelbėtojų eiles. Mums seniems, žilaplaukiams būtų lengviau į kapus žengti, jei visi Lietuvos vaikai susispiestų į krūvą Tėvynę gelbėti."

Tokios mintys mūsų vyresniuosius aplanko itin tada, kai žiauri mirtis iš mūsų tarpo atima vieną po kito savo tautai atsidavusius reikalingus darbuotojus, kai tenka jų vieton dairytis naujų jėgų.

Tačiau dideli posūkiai gyvenime dažniausiai būna staigūs, netikėti, nenumatyti. Štai, keli New Yorko jaunuoliai, keli iš jų net Lietuvos nematę, ilgai stebėję lietuvių politinį bei kultūrinį gyvenimą, brandinę savus planus bei sumanymus, nutarė ir paskelbė juos viso laisvojo pasaulio lietuviams, prašydami jų planams pritarimo ir vispusiškos paramos bei talkos. Jie suruošė sėkmingą žygį į Washingtoną. Jie ruošiasi dar didesniam žygiui į Jungtines Tautas, — masinei demonstracijai Madison Square Garden, kur telpa 20,000 žmonių, didžiulei eisenai New Yorko mieste, delegacijoms pas svetimų valstybių atstovus.

Lietuvos laisvės kova yra visuotinė. Jai reikalinga ne vien savų organizacijų, spaudos, radijo ir rezoliucijų, bet ir tarptautinių, jų spaudos, radijo. Tuo žygiu ir bus atkreiptas didesnis laisvojo pasaulio dėmesys, kad lietuvių tautai daromo-

(nukelta į 3 psl.)

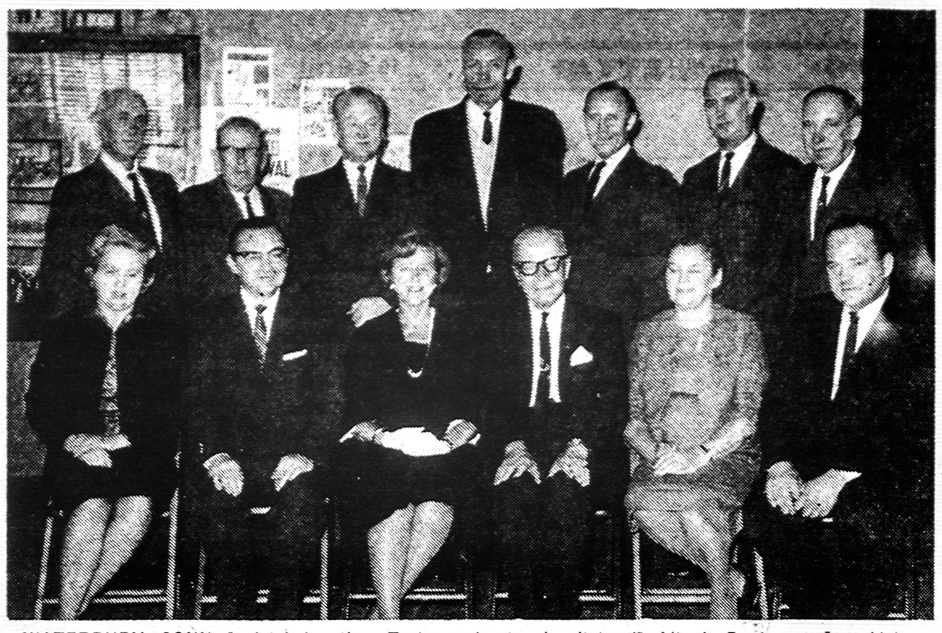

WATERBURY, CONN. žygiui į Jungtines Tautas sudarytas komitetas iš Alto ir Bendruomenės valdybų. Iš k. į d. I-je eilėje G. Valiulienė, A. Čampė (Alto pirm.), M. Andrikytė, komiteto pirm. muz. A. Aleksis, M. Pesienė, A. Paliulis (B-nės pirm.); Stovi: M. Tonkunas, T. Matas, V. Valiulis, J. Valkauskas, V. Bražėnas, V. Vaitkus ir V. Kuzmickas. Nuotraukoje trūksta garbės pirm. kleb. kun. A. E. Gradecko. Foto A. Balsio.

ŠALIŠKA INFORMACIJA APIE BALTIJOS VALSTYBES

SPAUDA

Į Laisvę Nr. 37-38 E. Čeginskienė apžvelgia prancūziškai parašytą Stuart R. Schram knygą **"Sovietų Sąjunga ir Baltijos valstybės".** Knyga yra viena iš serijos Politinių mokslų valstybinio fondo leidžiamų, kurias redaguoja prof. J. B. Duroselle. Autorius sakosi, kad jam rūpi atskleisti tikrą tiesą Sovietų Sąjungos ir Baltijos valstybių santykiuose. Veikalo vertintoja E. Čeginskienė plačiai apžvelgia, kokią tiesą knygos autorius skelbia. Dėmesį nukreipsim tik į kai kuriuos knygos tvirtinimus.

— Baltijos valstybių susidarymą 1918 pagal autorių lėmė "klasių kova" — buržuaziniai vadovai buvo patenkinti priklausymu Rusijai, bet nuo Rusijos panoro atsiskirti, kai ten įvyko bolševikų revoliucija, pavojinga buržuazijos klasei.

— Nepriklausomybės eigoje, per trumpus dvidešimtį metų, estų ir latvių vadovai sugebėję sužlugdyti žydintį ūkį . . . Netgi žemės ūkio politika pasibaigė katastrofa.

— Vidaus politikoje įsigalėjo "primityvi fašizmo forma" Lietuvoje, "fašizmas be jokio svyravimo", Latvijoje, fašistinis korporatizmas" Estijoje.

— Užsienių politikoje visos Baltijos valstybės ieškojo atramos ir pasidavimo Vokietijai . .

E. Čeginskienė pastebi, kad knygos autorius be jokios kritikos vartoja sovietinius šaltinius, bet reiškia kritiką JAV Kongreso tyrinėjimų duomenim. Kritikės išvada dėl autoriaus: "Jis nerašė vedamas girtinos mokslo meilės, bet veikiau norį įrodyti ir pateisinti savo tezę. Kas jam rūpėjo įrodyti, kyšo iš retorinio klausimo, kuris keliamas paties prof. Duroselle įžangoje: ar baltiečių tautinė dvasia buvo tokia, kad būtų buvęs būtinas jų pasivertimas valstybiniais vieneteis?

"Tarkime: Schramas pasišovė surasti patenkinamą atsakymą neigiama prasme: jo tikslas įrodyti, kad tokio tautinio akstino nebuvo, kad Baltijos atsiskyrimas nuo Rusijos ir nepriklausomybė neturėjo pagrindo, kad nepriklausomo valstybinio gyvenimo laikotarpis— tik efimerinis ir paraštinis istorijos epizodas . . ."

Galime būti dėkingi mūsų istorinės literatūros apžvalgininkam, kad jie iškėlė, kaip mokslo vardu siekiama sukurti opinią prieš Baltijos valstybių nepriklausomybę. Tie mokslo vardu veikalai eina į akademines bibliotekas ir ten sudarinėja intelektualų nuomones.

Šios mokslo vardu varomos propagandos šviesoje daros aiškiau, dėl ko ir tarp lietuvių atsiranda tokių, kurie skatina atidėti nepriklausomybės reikalą, ir kam tas skatinimas tarnauja.

SVEČIAI VASARIO 16 GIMNAZIJOJ

Šią vasarą ir rudenį Vasario 16 gimnazijoje lankėsi daug garbingų svečių. Lietuvių suvažiavimo metu, rugpiūčio 7, lankėsi PLB Valdybos sekretorė Milda Lenkauskienė, lydima dr. Lenkausko; rugpiūčio 24-26 viešnagės Balfo pirmininkas kun. V. Martinkus ir reikalų vedėjas kun. L. Jankus, rugsėjo 2-3 atsilankė Vatikano ypatingų reikalų kongregacijos vadovas arkiv. A. Samore, lydimas PLB Italijos krašto valdybos pirmininko prel. V. Mincevičiaus, tuo metu buvo Nek. Marijos Prasidėjimo seserų kongregacijos generolė motina Augusta lydima seselės Margaritos; rugsėjo 7 lankėsi vysk. V. Brizgys, lydimas Lietuvių šv. Kazimiero kolegijos rektoriaus prel. L. Tulabos, rugsėjo 15 — vėl Balfo pirmininkas kun. V. Martinkus, o galiausia spalio 8-10, PLB valdybos pirmininkas J. Bačiunas su žmona. Gimnazija specialias programas paruošė arkiv. A. Samore, kun. V. Martinkui ir J. Bačiūnui. PLB valdybos pirmininką, pasveikinus Vokietijos LB pirmininkui inž. Jonui K. Valiūnui, gimnazijos moksleiviai išpildė šokių, muzikos ir deklamacijų programą. Mokiniai — Algis Valiūnas ir Irena Klevinskaitė — padeklamavo eilėraščių. M. Landas ir A. Starukas pagrojo akordeonu, šokėjai pašoko tautinius šokius ir atliko du baletines plastikos dalykus: Tykiai, tykiai Nemunėlis teka ir Vaidelučių šokį. J. Bačiūnas, tarės nuoširdų žodį, parodė garsinį filmą apie tautinių šokių šventę Chicagoje. (B. L.)

VASARIO 16 GIMNAZIJOS mokiniai su svečiais.

Lietuvos pasiuntinybės žinios

Spalio 1 įvyko Pabaltijo diplomatinis atstovų pasitarimas New Yorke. Aptarta einamieji reikalai.

Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas ir Ona Kajeckienė dalyvavo šv. Tėvo laikytose Mišiose Yankee stadijone spalio 4.

Spalio 9 The Alexandria Junior Womens' Club, Alexandria Va., iniciatyva, Lietuvos Pasiuntinybės apžiūrėti lankėsi apie 2000 asmenų. Įėjimas buvo apmokamas išvardytam klubui, kuris lėšas rinko panaudot labdaringiem tikslam. Ta proga buvo lankomos dar ir kitos šešios ambasados.

Spalio 10 arkivyskupas Hannan, paskirtas New Orleans ordinaru, atsisveikino su Washingtonu. Ta proga atlaikė pamaldas Nekalto Prasidėjimo šventovėje ir po pamaldų atsisveikino. Lietuvos Atstovas J. Kajeckas atsilankė į pamaldas ir po jų pasveikino Jo Ekscelenciją, palinkėdamas sėkmės naujose pareigose ir pareikšdamas padėką už jo palankumą, rodytą lietuviam.

Ponia O. Kajeckienė dalyvavo pasaulinės parodos New Yorke užbaigiamoje lietuviškų lėlių parodos ceremonijoje.

Lietuvos atstovas, J. Kajeckas, mirus buvusiam Nac. Kinijos nuolatiniam delegatui prie Jungtinių Tautų ir buvusiam ambasadoriui Washingtone dr. Tingfu F. Tsiang, pareiškė užuojautą našlei, poniai Tsiang. Velionis daug Lietuvai nusipelnęs. Nekartą savo kalbose jis minėjo Lietuvą Jungt. Tautose.

Pastaruoju laiku Kajeckai dalyvavo Brazilijos ambasadoriaus išleistuvių priėmime, ponios Chiang Kai-Shek garbei suruoštame priėmime Kinijos ambasadoje, JAV kabineto ponių su ponia Dean Rusk pagerbtuvėse Meridian House spalio 13 d., velionies generolo Rotherford žento ir ponios Crane priėmimuose, Madagaskaro užs. reikalų ministerio bei ambasadoriaus kvietimu suruoštame jų priėmime Nepriklausomybės šventės proga.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

RYŠIUM SU ARTĖJANČIOMIS ŠVENTĖMIS, LAIKAS PAGALVOTI APIE PASIUNTIMĄ SIUNTINIO — DOVANŲ SAVO GIMINĖMS U.S.S.R.

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ... CH 9-6245
- Boston 18, Mass., — 271 Shawmut Avenue ... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ... AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street .... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ... MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ... SW 8-2868
- YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. ... GR 6-2781
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ... RI 3-0440

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūreti.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

KAS?
SUSIPAŽINIMO VAKARAS
KADA?
Lietuvių MANIFESTACIJOS DIENĄ
1965 lapkričio 13, šeštadienį, 8 val. vak.
KUR?
CENTRAL PLAZA HALL
(Main Ball Room)
111 Second Ave. at 7th Street, New York

Šokiams groja *Joe Thomas* orkestras iš 6 žmonių. Veiks DARBININKO spaudos kioskas. Kavutė ir užkandžiai. Įėjimo auka asmeniui 3 dol., studentam ir moksleiviam 2 dol. Prašoma iš anksto įsigyti bilietus, ypač iš kitų kolonijų. Visais reikalais skambinti GL 2-2923, vakarais — GL 5-7068. Rašyti: *Darbininkas* 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y. 11221.

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (T. le Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Šviesa iš Vilniaus

Lietuvos atgimimo poetas— Maironis vienu savo eilėraščiu kreipė dėmesį į Vilnių: "Antai pažvelgi! Tai Vilnius rūmais dunkso tarp kalnų plačiai!" Ir klausė: "Kur tavo, Vilniau tie spinduliai, kuriuos skleidei Lietuvai, mūsų tėvynei?"

Tarp tų spindulių, pažertų iš Vilniaus visai Lietuvai, lyg deimantas suspindo ir tebespindi Vytauto Didžiojo gimnazija, kuri spalio 18 sulaukė 50 metų.

Kadangi šios gimnazijos istorija yra, kaip ir kiekvieno paskiro lietuvio, pilna kančios ir didelio ryžto, tai verta ja prisiminti. Ta gimnazija, didelių pastangų dėka įkurta, nepaprastomis sąlygomis išlaikyta bei ginta, davė Lietuvai taurių lietuvių, kurie savo tėvynei atliko žymius darbus.

Rugpiūčio mėnesį 1915 vokiečių armija žygiavo Vilniaus link, palengva okupuodama Lietuvą. Rusų armija panikoje bėgo. Kai kurie vietos gyventojai, bijodami karo baisumų, irgi traukės į Rusijos gilumą.

1915 rugsėjo 18 Vilnius atsidūrė vokiečių okupacijoje. Miesta užplūdo bėgliai. Lietuviai šviesuoliai, like Vilniuje, sudarė komitetą, kuris rūpinosi šelpti pabėgėlius ir nukentėjusius nuo karo. Tas komitetas palengva suėmė į savo rankas ne tik visus šalpos reikalus, bet pasijuto stovis vilniečių, o taip pat ir visos Lietuvos gynėjo poste. Su tuo komitetu ėmė skaitytis okupacinė vokiečių valdžia. Komitetas ėmė rūpintis taip pat švietimu. Buvo nutarta steigti Vilniuje lietuvių gimnaziją. Jos direktoriumi pakviestas Mykolas Biržiška, teisininkas, 33 m. jau pradėjęs reikštis lietuvių literatūros istorijoje.

Lietuvių gimnazija Vilniuje buvo atidaryta 1915 spalio 18, vos išgyvenus vieną mėnesį po vokiečių okupacija. Tai įvyko prieš 50 metų. Gimnazija pradžioje turėjo 5 klases, į ją įstojo 47 mokiniai: 30 berniukų ir 17 mergaičių.

Vokiečiam kraustantis iš Lietuvos 1918 pabaigoje, gimnazijoje jau buvo 13 klasių ir 320 mokinių. Gimnazija ligi tol buvo mišri berniuku ir mergaičių. 1919 sausio atidaryta atskira mergaičių gimnazija ir jai vadovauti buvo paskyrta mokytoja O. Mašiotienė..

1919 kovo 4 Vilniaus lietuvių gimnazija išleido pirmąją abiturientų laidą. Tos laidos abiturientas leitenantas Z. Tiška žuvo ties Širvintais kovoje su lenkais.

1921 metais ši gimnazija pasivadino Vytauto Didžiojo vardu.

1922 metais gimnazijos direktorius Mykolas Biržiška ištremtas iš Vilniaus į Nepriklausomą Lietuvą. Gimnazija jau turėjo 19 klasių ir 507 mokinius. Mokytojas Marcelinas Šikšnys buvo paskirtas gimnazijos direktorium.

1925 spalio 18 Vytauto Didžiojo gimnazija šventė savo dešimtmetį. Direktorius M. Šikšnys paskelbė davinius: gimnazija išleido 101 abiturientą, iš kurių tik 19 liko dirbti Vilniaus krašte, o visi kiti persikėlė į Nepriklausoma Lietuvą.

Vilniaus lietuvių gimnazija kliuvo visiem Lietuvos priešam. Ją metė iš patalpų į patalpas, kratė mokytojus, mokinius ir mokslo patalpas. Ir mokytojus ir mokinius tasė po kalėjimus.

Mykolas Biržiška gimnazijos direktoriaus pareigose buvo— 1915-1922. Jis 1913 pasirašė Vasario 16 nepriklausomybės aktą. Gimnazijos direktoriaus pareigas eidamas, Mykolas Biržiška buvo ir švietimo ministeris antram ministrų kabinete, kuris pašaukė savanorius Lietuvą ginti nuo pirmosios Sovietų Sąjungos agresijos prieš mažutę Lietuvą. Mykolas Biržiška buvo taip pat signataras Suvalkų sutarties (1920) kurią lenkai sulaužė, okupavę Vilnių, o M. Biržišką ištrėmė. Atgal į Vilnių M. Biržiška sugrįžo tik 1939 pabaigoje kaip Vilniaus universiteto rektorius.

Būtų gera, jei šios kilnios gimnazijos auklėtiniai parūpintų šiai sukakčiai monografiją.

J. Smilga

VILNIAUS šv. Jono bažnyčios bokštas

Skelbiami lietuvių jaunimo metai

JAUNIMAS laiko tėkmėje perima vyresniųjų darbus. Išeivijos, lietuvių tautos ir Lietuvos ateičiai reikia jaunimo, kuris savo idealizmu ir entuziazmu brandintų ir vykdytų tautinius mūsų idealus.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba, siekdama sudaryti sąlygas —

dabartinei lietuvių jaunimo padėčiai laisvojo pasaulio kraštuose ir pavergtoje Lietuvoje apžvelgti;

jaunimui į lietuvišką gyvenimą įtraukti ir jo pasiektiems laimėjimams mokslo, meno, literatūros, politikos, religijos ir kitose srityse išryškinti;

jaunimo dvasiai naujiems darbams, polėkiams ir pasiryžimams uždegti;

jaunimo tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo nuotaikoms kelti,

skelbia

1966 METUS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAIS

Šiam tikslui Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba:

1. kviečia laisvojo pasaulio lietuvių jaunimą į šio jaunimo kongresą Chicagoje, JAV, — 1966 birželio 30 — liepos 3;
2. kreipiasi į laisvojo pasaulio lietuvių bendruomenes, organizacijas, parapijas, spaudą, radijo valandėles ir visus lietuvius, prašydama jaunimui dėmesio, jo siekimų supratimo ir visokeriopos paramos;
3. skatina visus domėtis jaunimo klausimais ir prašo padėti vykdyti Lietuvių Jaunimo Metų programą;
4. prašo visuose raštuose, leidiniuose, spaudoje ir kitur 1966 metus žymėti Lietuvos Jaunimo Metais.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metai pradėti Kanados Lietuvių Jaunimo Kongresu 1965 spalio 9 Toronte, Kanadoje.

Metų šūkis:

Mūsų jėgos, mūsų žinios
Laisvai Lietuvai Tėvynei!

Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės Valdyba

Juozas J. Bachunas,
pirmininkas
Stasys Barzdukas
Dr. Algirdas Nasvytis
Alfonsas Mikulskis
Vytautas Kamantas
Milda Lenkauskienė
Julius Staniškis
Dr. Jonas Puzinas, —
PLB Kultūros Tarybos
pirmininkas

LIETUVIŲ DIENOJE New Yorko paviljone. Nuotr. V. Maželio.

Visuotinė kova...

(atkelta iš 2 psl.)

ji skriauda būtų iškelta ir atitaisyta, tai bus masinis protestas prieš Lietuvos pavergėją.

Šių jaunuolių planus apsvarstę, pripažino ir nuoširdžiai remia visos lietuvių organizacijos, visa Lietuvai laisvės siekianti mūsų išeivijos spauda ir kiekvienas patriotas lietuvis.

Negali likti abejinga ir lietuvė moteris žinodama, kaip gimtojoj žemėj ji kovoja prieš okupanto režimą, griaunantį mūsų kultūrą, slopinantį kūrybą, atimantį iš jos moters ir motinos teises. Okupantas gerai žino, kiek moterys turi įtakos kraštui ir bijo to, žinodami, kad jų tarpe yra mažiausia komunizmo šalininkių, nepasitiki jomis. Todėl garbinga lietuvės moters pareigų supratimo praeitis ir pavergtoje tėvynėje esanti skaudi dabartis įpareigoja mus, gyvenančias laisvajame pasaulyje, būti sąmoninga lietuvybės gynėja, palaikytoja ir tautos ateities kūrėja. Dalyvauti organizacijose, kurios daug prisideda prie Lietuvos bylos kėlimo savų ir svetimųjų tarpe, aukoti savo poilsio laiko ir pajamu dali Lietuvos laisvinimo kovai remti.

Ir šis didis mūsų jaunuolių pradėtas žygis neapseis be lietuvės moters pastangų, visapusiškos talkos ir materialinės paramos. Nežiūrint kur begyventume, lapkričio 13 dienai ruoškimės vykti į New Yorką dalyvauti aukščiau minėtuose žygiuose, suteikim visas galimybes ten vykti mūsų jaunimui ir nedelsiant atiduokime savo piniginę, kad ir kukliausią auką komitetui Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti, 29 West 57 street, New York, N. Y. 10019, 10 a.

Ta proga reikia priminti ir tų planų iniciatorius, kurie sudaro vykdomąjį komitetą: Algirdas Budreckas, Romas Kezys, Juozas Miklovas, Antanas Šniečkus ir Antanas Mažeika (pirm) su garbės pirmininku prel. J. Balkūnu priešaky.

— **Nobelio premiją** už literatūrą gavo sovietų rašytojas Šolochovas. valdžia nedraudė jam premiją priimti, kaip buvo draudusi 1958 Pasternakui. Anksčiau Šolochovas skelbė, kad Nobelio premijos dalinamos neobjektyviai, daugiausia įtakos turi politika. Gal ir šiuo kartu jo tvirtinimas buvo teisingas.

MIESTELIS, KURIS BUVO MANO

NELĖ MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premiją

(23)

— Sunku? — atsiliepia iš vežimo ir vyras, — kiti kažin ką atiduotų, kad turėtų tiktai tą sunkumą, auksu mokėtų už tokį vargą, o čia, sako, sunku.

— Auksu? — visai atsigauna Vaivoras, — kas turi aukso, tas nedejuoja. Ko negalima už auksą nusipirkti!

— Argi? — taria vyras iš vežimo liūdnai, ir moteris klausosi, o jos žandai ima įsidegti, ji žiūri į vaiką, kuris dabar yra užmirštas ir tiktai tylomis niurzgia: —

— Duonelės.

— Ar nori barankos? — sako moteris ir nelaukdama atsišaukimo, pasilenkia į krepšelį, ištraukia gelsvą skylėtą pyragą ir pasilenkia iš vežimo, o mažasis pribėga ir iškelia ranką. Ji visa sulenda į skylę. Kąsk,— ragina moteris ir žiūri neatsižiūrėdama, kaip mažiukas pradeda krimsti.

— Ar parduotum už auksą savo sūnų? —sako vyras keistai, ir Vaivoro rankos sudreba: auksas, ar čia ir nebus tas atvejis, kurio laukia ir laukia, kai eina akis į žemę, nunėręs, ieškodamas. Tiktai atrodo, kad keleivis tyčiojasi. Kas girdėjo tokias derybas, bet jis sako:

— Duokit dešimtį auksinių ir vežkitės.

— Tu nejuokauji? — sako vyras užkimusiu balsu, ir moteris laikosi rankomis už vežimėlio krašto. — Tu galėtum atiduoti vaiką už dešimtį auksinių?

— Aš apsirikau, — skubiai sako Vaivoras, — už penkiolika. — Ir kai stebi, kad moteris ir vyras ilgai susižiūri, pamano: padauginau, bet nenusileisiu. Ir sako vėl: — Paskutinis žodis — penkiolika, ir vežkitės.

— Žmogau, nejuokauk! — pasako vyras drebančiu balsu, — ar tu paskui negaudysi mūsų?

— O ko, — sako Vaivoras, — juk jeigu norit jo, tai, tur būt, dėl gero, juk nesuėsit, — jis netikrai susijuokė ir gudriai pridūrė: Užtenka į jus pasižiūrėti, esat geri žmonės.

— Taip, to negali bijoti, — pratarė skubiai moteris, jam bus gerai su mumis, jis turės,—jos balsas pasidarė kartus, — turės tėvus.

— Dvidešimt auksinių ir tai bus galutinas reikalas, nesiųskit man žinių, nei patys teiraukitės — imkit sau sūnų, jei norit, tiktai gretai. Jis bijo, kad pati gali grįžt tuo laiku, nežinia ką padarytų išgirdus šitaip jį kalbant. Be to, jis netiki, kad žmonės kalba rimtai, iš kur jie turėtų tiek pinigų? Tiesa, arkliai, kaip slibinai, ir vežimas lakuotas, bet dvidešimt auksinių už kriupį vaką!

Vyras išsitraukia odinę terbelę, ir Vaivoro akys beveik iškrito ant vieškelio: vokiečio piniginė buvo minkštesnės odos, bet ne tokia pilna. Jis negalėjo tikėti, kad tikrai mato, o žmogus pasidėjęs ant kelių skaitė auksinius: dvidešimt. Vaivoras priėjo arčiau, ir saulė šviečia stačiai ant pinigų, ir taip spndi auksas, kad noris pult prieš jį kniubščiom ir užgulti.

Vyras iš vežimo žiūri į Vaivorą, žiūri į vaiką ir sako švelniai mažiukui:

— Ar nori važiuoti su mumis? Gausi duonelės ir saldainių.

Vaikas žvalgosi — jis nebijo svetimų, su motina kai eina kur ir susitinka kitus, ji liepia pasisveikint ir atsakinėti, kai yra klausiamas, jeigu ko bijo, tai tiktai tėvo. Bet važiuoti jis nėra važiavęs su nieku svetimu, iš viso nėra važiavęs, ir dabar nežino ką sakyti. Jis žiūri į vežimą, į arklius, į žmones, o moteris kartoja:

— Duonelės, saldainių — visko.

— Eik, durniau, — sako Vaivoras, — jo rankos stačiai neatgniaužia pirštų, ir jam taip neramu. Jie jau ilgai kalba, o jeigu kas kitas prieis, jeigu pati! O saulė kaip tiktai tešviečia ties aukso pinigais ant vyro kelių vežime.

Ir vaikas, gal labiausiai dėl pikto balso, kuriuo tėvas liepia eiti, sako:

— Važiuosiu. Ar tikrai gausiu saldainių? Ir jis ištiesia abi rankas, ir moteris ir vyras kartu jį įsikelia, ir jis rimtai sėdasi tarp tų svetimų žmonių. Tada vyras abiem rankom suima auksinius nuo savo kelių ir sviedžia prie Vaivoro kojų. Dar labiau sutviska jie saulėje, ir žmogus smarkiai sukerta arkliams.

Dulkės pasikelia kelyje, Vaivoras staiga nori sušukt sustabdyti, nori bėgti ir vytis—baisiai sugilo viduje. Prasiskleidus dulkėms pamatė auksinius ir atsiklaupė prie jų, ir nei širdis, nei senos kūno žaizdos nebeskaudėjo.

Dar pavakariais jis tebesidžiaugė savo grobiu — kitas buvo po agrastu — jo auksas. Seniai bebuvo regėjęs tą spindėjimą ir tiek daug iš karto savo —niekuomet, ir jis žarstė, pasipylęs ant stalo, ir kraustinėjo jį į krūveles, ir vėl pasiskleidė. Ir taip jį užtiko pati, grįžusi su aviečių krepšiu, išvargusi ir džiugi, kad pavaišins savo vyrus.

Tačiau namie bebuvo vienas, ir baisi ji buvo, kada išgirdo teisybę.

Tą vakarą ji mėgino jį užmušti — pamatė ją prie lovos su kirviu rankoje, jau su iškeltu, ir kažkaip pabudo. Jie grūmėsi, ji spėjo smogti jam kojon, ten, kur dar tebebuvo neužgijusi darbe įsigyta žaizda, ir jis visam amžiui liko klišas. Paskui jis galėjo teisintis, kad jam nepavyko pasivyti jos, kai ji bėgo, klykdama iš namų, viduryje nakties, ir daugelis girdėjo tą jos šaukimą, o kažkokie nakvišos net savo akimis matė iš tolo, kad ji nušoko nuo tilto į malūno tvenkinį.

Ilgus laikus niekas nežinojo tiesos, tiktai svarstė, dėl ko vargšė staiga pamišo, kad ir vyrui norėjo galą padaryti ir pati nusigalabijo. Gal ir vaikelį kur po kelmu pakišo? Tiktai jis pats pasakė, jog ne, kaip tiktai laimei buvo atidavę jį tolimiems turtingiems giminėms auginti. Jis, Vaivoras, matykit, jau seniai pradėjo pastebėti, kad jo pačios galvoje atbulai girnos sukasi, tai ir pasirūpino, kad sūnus išvengtų visokių priepuolių, jeigu taip ji imtų šumyti, kaip ir buvo.

Protingai padarė, gyrė žmonės, kad numatė. Ir ne vienas buvo regėjęs, kaip gerai apsirengę žmonės vežėsi Vaivorų vaikiuką, dar visi buvo išlipę ir krautuvėje pirko saldainių, ir riešutų, ir patliavotos duonos, ir vis klausė vaiką, ko jis dar geidautų. Ir jis neverkė, jis juokėsi ir tik ragavo visko iš visokių maišiukų.

Gailėjosi aplinkiniai ir tolimesni, kad jis likosi vienas, ir taip per plaštaką nuo mirties, ir dar iš keno rankos, ir dar visam amžiui suluošintas — kad jis buvo susižeidęs pats, to niekas ir neatsiminė — nebuvo įdomu, bet, kad pati apkapojo, tokie daiktai ne kiekviename miestelyje atsitinka, ir atrodo, kad tuo buvo galima pasigirti ir svetimiems.

Tą apgailėtą vargšą iš pradžių kaimynai ir apšluodavo ir valgyti atnešdavo, o paskui jis pradėjo ir dirbti. Ne, jau jam pasibaigė iškeliavimai kitur — prie statybų jis jau baigė, bet juk jis iš tėvo visko mokėjo ir dabar panaudojo tai. Į namus atveždavo medžiagą ir jis taip sugebėjo suktis, jog jam visada atliko vienas kitas lentgalis, ir ką jis pasidirbo iš to — niekam nerūpi, neprisipažins prie tokių niekų, o juos galėjo parduoti. Pasigerindami meistrui — ir vadino jau dabar, jį kaip nuo krikšto nebuvo vadinamas — Zigmantas — atveždavo ir maisto, niekur nebereikėjo išmesti kapeikos. Pirkti — visada buvo jo nekenčiamiausias žodis, o dabar dar labiau — ir kiek čia reikia vienam, pagaliau pilvas ne kraitinė skrynia, niekas jo nevarstys — tai ir iš tų atveždtųjų, sūrį ar lašinius jis taipgi perleisdavo už pinigą.

Bet koks ir nerimas pinigai buvo! Labiau negu merga sudarė rūpesčių: ir matyti nori visada, ir po ranka, prieš šalies, ir kad niekas kitas nė nežvilgterėtų.

Štai kodėl agrasto krūmas nebuvo tikra vieta. Žinoma, gali atkelti, pasižiūrėti ir vėl pridengti, bet kiek ilgai žalesa pakęs nenudžiūvus — ir jau lauke tai lauke, kaip uždengsi akis dangui. Taip jis ir dieną ir prieš miegą, ir neužmigdamas, ir per sapną — rinko ir rinko slėptuvę, kur būtų ir saugu ir lengva prieiti pasižiūrėti.

(Bus daugiau)

Jau 200.000 dol. Lietuvių Fondo kasoje

Reportažas iš Chicagos

Kartą į metus Lietuvių Fondo iniciatoriai ir vadovai į savo tarpą šalia kitų pasikviečia ir lietuviškos spaudos atstovus pasiinformuoti apie Lietuvių Fondo padėtį, susidarančias problemas ir ateitį. LF iniciatorius ir dabartinis valdybos bei tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma yra vienas iš tų retų asmenų, kuris puikiai supranta spaudos reikšmę ir laikraščių redaktorius bei spaudos darbuotojus vertina kaip vienus iš pagrindinių LF rėmėjų.

Marija Rudienė įteikia 1000 dol. čekį Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. A. Razmai. Toliau matosi inž. A. Rudis, E. Razmienė, prel. I. Albavičius. Nuotr. V. Noreikos

Spalio 13 įvairių lietuviškų laikraščių atstovai, drauge su LF valdybos bei tarybos nariais ir kitais svečiais, buvom susirinkę į Sharkos restoraną Chicagoje, kur mums teko būti liudininkais dar vienos Lietuvių Fondo šventės.

Praėjusių metų gruodžio mėnesį "Darbininke" rašiau apie Lietuvių Fondo triumfo dieną, kai, spaudos atstovams susirinkus į Jace's restoraną, buvo pranešta džiugi žinia, kad Lietuvių Fondas pasiekė vieną iš didžiausių ir reikšmingiausių laimėjimų — aukotojų atleidimą nuo pajamų mokesčio. Tą vakarą, maždaug prieš metus, Lietuvių Fondo kapitalas siekė 163,755.53 dol. Ten su malonumu teko akcentuoti ir kitą faktą: aukotojų atleidimą nuo pajamų mokesčių iškovojo Amerikos lietuvis adv. V. Yasas ir kad per jį į Lietuvių Fondą įsijungs ir Amerikoje gimusi lietuvių karta.

Šį kartą vėl susirinkę su mažomis išimtimis beveik tie patys veidai kaip ir prieš metus. Kartu dalyvaujant Lietuvos gener. konsului Chicagoje dr. P. Daužvardžiui, prel. I. Albavičiui, LB CV pirm. J. Jasaičiui, M. ir inž. A. Rudžiams, LF valdybos bei tarybos nariams ir, šalia spaudos žmonių, visai eilei naujų aukotojų — viso 70-80 žmonių, matėm kitą reikšmingą Lietuvių Fondo šventę — tą vakarą į Lietuvių Fondą buvo įnešta 12,000 dol. ir Lietuvių Fondo kapitalas peržengė 200,000 dol. sumą, iš kurių 100,000 dol., kaip kad pareiškė LF valdybos ir tarybos pirm. dr. A. Razma, yra išimta iš taupymo bendrovių ir saugiai

(nukelta į 5 p.l.)

WYOMINGO KLONIO komitetas iš k. į d. sėdi Anele T. Bayoras, pirm. Vytautas Paulauskas, kun. Bronius Danis, Frank Katilus. Stovi: Matas Zujus, prof. Vaclovas Romanas.

Wyomingo Klonis ruošiasi žygiui

Wyomingo klonio lietuviai, kurie sudaro septynias kolonijas, teigiamai ir entuziastingai atsiliepė į žygio šauklius. Visos trys lietuvių kartos — seni veikėjai, nauji ateiviai ir čia gimusieji — rodo bendrą kalbą. Šis solidarumas atsispindi — "Committee to Restore Lithuania's Independence of Wyoming Valley" sudėtyje. Angliškais bei lietuviškais atsišaukimais vietos komitetas skelbia: "Wyomingo klonio lietuviai ir lietuvės visuomet prisidėdavo prie Lietuvos gelbėjimo darbų, tad prisidėkime ir dabar! Neleiskime Lietuvai pražūti okupanto vergijoje! "Komitetas toliau skelbia: "Vienam asmeniui kelionė ten ir atgal kainuos 6 dol. Autobusai iš Wilkes Barre ir Scrantono išvažiuos šeštadienį (subatoje) lapkričio 13 d. 7 val. ryto."

Organizatoriai stengiasi susirišti su vietos dienraščiais ir kita periodika žygio reikalais. Vietos lietuvių dvasininkija pilnai supranta ir įvertina užmoją, leisdama organizatoriam daryti specialias rinkliavas po mišių.

New Yorko komitetas sveikina Pennsylvanijos lietuvių šaunų darbą ir tikisi, jog žygio metu atsinaujins senos pažintys ir užsimegs draugiški ryšiai su iš kitur suplaukiančiais žygininkais. **Algirdas Budreckis**

Atlanto skautų stovyklos reikalu

Sąjūdis įsigyti nuosavą vietovę skautų stovyklai prasidėjo prieš 2 metus, bet iki šiol dar vis nesurandama, kuri visais atžvilgiais tiktų skautavimo reikalams. Tai rodo, kad nėra visai paprastas reikalas. Paskutiniu laiku Bostono skautų vadovybės pastangomis yra rasta vietovė arčiausia ieškomo tikslo.

Naujoji vietovė yra visai arti Washington, New Hampshire, prie ežeriuko Smith Pond. Iš pietų ji siekia 31 kelią, iš šiaurės — Smith Pond ežerėlį, kitos ribos eina miškuotomis vietomis. Didis 168 akrai. Visas plotas apaugęs daugumoje lapuotais medžiais. Akį patraukia vėšlūs, balti lyg sniegas beržai. Vietomis paviršius smulkiai banguotas kalneliais. Pietinėje dalyje daug stambių akmenų. Smith Pond 27 akrų ežerėlis be jokios žolytės, tinka maudytis ir žuvauti. Jo vienas kraštas — 2,300 pėdų priklauso šiai vietovei.

Ant ežerėlio kranto yra 2 ir kiek atokiau dar 2 namukai ir 3 garažai. Gyvenami namukai turi vandentiekį, elektros apšvietimus, virtuves, sanitarinius įrengimus ir telefoną.

Nuo šios vietovės iki New Yorko 240 mylių, iki Hardfordo — 110, Bostono — 90, Worcesterio — 60. Už 15-20 mylių yra bent 3 slidinėjimo vietovės.

Šis žemės plotas parduodamas už 52,000 dolerių.

Pradžiai reikalingiausi įrengimai jau yra, ir galima pradėti stovyklauti tuojau. Vieta patraukli, sausa, iškili ir prie gerų susisiekimo kelių. Jei jau yra užsibrėžta įsigyti nuosavą skautam stovyklą, tai nedelsiant reikia dar kartą detaliai apžiūrėti ir nusistatyti. Kaina aukštoka. Bet reikia tikėtis, kad rimtai einant prie dalyko galima bus šiek tiek nusiderėti.

Rugsėjo 18 šią vietovę apžiūrėjo New Yorko, Hardfordo, Bostono ir Worcesterio skautų atstovai. Diena pasitaikė lietinga. Kiek teko patirti, nė vienas nepasisakė neigiamai.

Susirinkus skautų atstovam iš visų Atlanto vietovių, reiktų pergalvoti ir pasiskirstyti vietoms piniginį įnašą — kontingentą. Kai kurios vietovės stovyklos pirkimo reikalams dar nėra pradėjusios jokio piniginio vajaus. Labai laikas susirūpinti. New Yorko skautai pirmieji ėmėsi iniciatyvos. Laukiame ir toliau sėkmingos veiklos. **K. Šimėnas**

ESAM LAISVI-NETYLĖKIM!

Nenuleiskim vėjais tos savo išsaugotos laisvės! Ji ne vien mūsų: į ją sudėta ir Lietuvos viltis.

Naudokime savąją laisvę visiem į akis pasakyti, kad lietuvių tauta dar gyva, ir kad laisvė priklauso ir jai. Sakykime drąsiai, tvirtai ir vieningai. Todėl —

BŪKIME LAPKRIČIO TRYLIKTOSIOS MANIFESTACIJOJ!

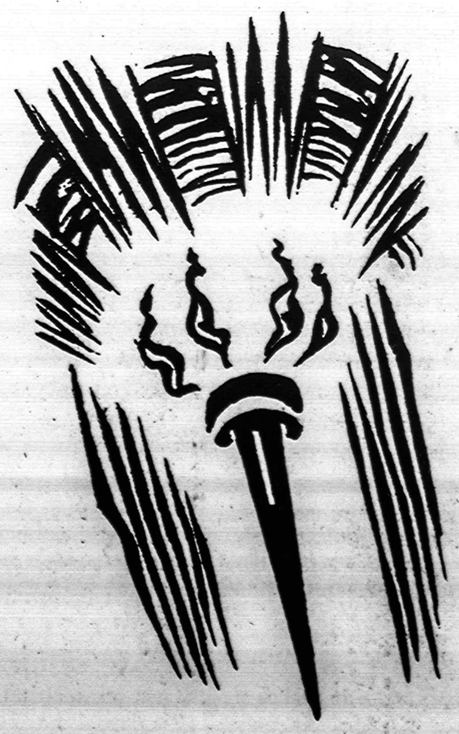

Prabilkim už Lietuvą dešimtimis tūkstančių balsų vienu metu! Ne pažadus mirt už tėvynę suneškim — jai reikia mūsų gyvų ir ištikimai pareigingų. Suneškime tvirtą valią!

Manifestacija bus lapkričio 13 New Yorke **Madison Square Garden** (50 Street ir 8 Avenue) ir prie **Jungtinių Tautų**. Salė atidaroma 10:30 val. Orkestras pradės groti 11:00 val. Programa prasideda 12:00 val. **Atvykti į salę** reikia prieš 11:00 val., kad būtų suspėta laiku susirasti ir užimti vietas.

Šiame laikraštyje atskirai bus pranešta, kas iš kurios vietos organizuoja atvykimą, kur gaunami bilietai, kaip patekti į manifestacijos vietą. Kiekvienas, susirinkęs tas žinias, prašomas jas turėti savo ir kitų informacijai.

Bilietus prašome iš anksto įsigyti per vietinius manifestacijos komitetus, kad būtų išvengta spūsties prie salės. Vietovėse, kur platintojų nėra, kreiptis laišku į Committee to Restore Lithuania's Independence, 29 W. 57 Street, New York, N. Y. 10019 Floor 10, atsiunčiant atitinkamą čekį ir užsakomų bilietų skaičių. Bilietų kainos — 3, 2 ir 1 dol. Po lapkričio 5 užsakymai laiškais nebus priimami. Iki tol neįsigijusiems teks kreiptis prie įėjimo penktadienį, lapkričio 12, nuo 4:00 iki 10:00 val. vak. arba manifestacijos dieną nuo 9 val. ryto.

Manifestacijos reikšmingumui svarbu, kad lietuvių valia ir ryžtas būtų paliudytas kuo didesnio dalyvių skaičiaus ne tik iš artimų, bet ir iš tolimų nuo New Yorko vietų. Artimose vietovėse gyvenantiem privalu ypač gausiai dalyvauti — ne tik po vieną, bet ištisomis šeimomis. Ypač **jaunimui** reikia sudaryti sąlygas tą dieną būti manifestacijoj.

Negalintieji atvykti gali dalyvauti manifestacijoj, skleisdami žinias apie manifestacijos tikslą ir turinį vietos visuomenėje ir savo miestų spaudoje, o taip pat prisidėdami pinigine auka.

KOMITETAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI

LITUANISTINĖ MOKYKLA NAUJOSE PATALPOSE

Philadelphia, Pa. — Šeštadieninė mokykla, bendrų pastangų dėka, dirbs patogesnėse patalpose. Dar vasaros metu L. Bendruomenės pirmininkas Juozas Ardys, šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto pirmininkas Petras Vaškys ir mokyklos vedėja Genovaitė Maciūnienė aplankė nuoširdų šeštadieninės mokyklos globėją Šv. Andriejaus parapijos kleboną kun. Juozą Čepukaitį. Lankymosi tikslas buvo surasti mokyklai daugiau patalpų. Po pasitarimo ir apžiūrėjimo vietoje, klebonas kun. J. Čepukaitis parapijos pastatuose paskyrė vietos dviems klasėms įrengti, kartu pažadėdamas apmokėti medžiagos sąskaitas. Šeštadieninės mokyklos tėvų komitetui beliko organizuoti klasių įrengimą. Šiuo metu papildomų klasių įrengimas beveik baigtas, o mokiniai ir vaikų darželis paskirstytas penkiose klasėse. Džiaugiasi mokiniai, džiaugiasi mokytojai, patenkinti ir tėvai savo darbo vaisiais.

Suprantama, kad daugiausiai teko dirbti tėvų komiteto pirmininkui P. Vaškui, jis buvo ir organizatorius ir darbininkas. Įrengimo darbus suplanavo ir pats dirbo Povilas Makarauskas. Elektros įrengimus atliko Kęstutis Pliuškonis. Naujas klases įrengiant, talkininkais buvo J. Ardys, G. Dragunevičius, A. Gečys, M. Milas, J. Puzinas, V. Ramūnas, A. Rukšys, A. Juzaitis pažadėjo sutvarkyti vėdinimą. Keletas asmenų, negalėję prisidėti darbu, pažadėjo prisidėti pinigine auka. Šeštadieninė mokykla šiuo metu turi 39 mokinius.

Kristaus Valdovo šventė (spalio 31) bus iškilmingai švenčiama šv. Andriejaus bažnyčioje. Dalyvauti kviečiami visi. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis.

Tautinis ansamblis, gražiai papildęs savo eiles naujais dainininkais, dirba. Repeticijos vyksta sekmadieniais pirmą valandą popiet muzikos klubo patalpose, 2715 E. Allegheny Av. Paskutiniu laiku į ansamblį įsijungė Darija Dragunevičienė, Genė Gylienė, Regina Gylytė, Darius Gvazdinskas, Pranas Jakaitis, Rimas Jakas, Bronius Majauskas, Virginija Majauskienė, Kęstutis Pliuškonis, Ona Pliuškonienė, Liuda Stupelytė, Liudas Tarvydas, Kęstutis Tvarkūnas. Ansamblis kviečia jungtis choran ir kitus balsingus asmenis. Ansamblio vadovui Leonui Kauliniui gražiai talkininkauja jo dukra, studijuojanti muziką Temple universitete, Anelė Kaulinytė. Ji ruošiasi muzikos mokytojos darbui. Ansamblio chorą šį sezoną pirmą kartą girdėsime spalio 23 d., prof. Jono Puzino pagerbime, L. Muzikinio Klubo salėje.

L. Studentų Sąjungos Phila. skyriaus naująją valdybą sudaro: Valdonė Romanauskaitė — pirmininkė, Birutė Sadinauskaitė — sekretorė, ir Juozas Wallace — iždininkas. Skyrius turi 34 narius.

Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje ir salėje šiuo metu dedami nauji šildymo įrengimai.

Maldos Apaštalavimo Draugijos surengtuose pietuose šv. Andriejaus parapijos salėje spalio 17 dalyvavo arti 200 asmenų. Daugumą jų sudarė senosios kartos, dar iš Lietuvos atvykę asmenys. Čia juos atlydėjo jų vaikai ar anūkai. Tai dauguma toliau nuo parapijos bažnyčios gyvenų lietuviai, kurių tik nedaugelį matysi šv. Andriejaus bažnyčioje sekmadieniais. Pelnas paskirtas parapijos naudai. **K. Č.**

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS Philadelphijos kubas spalio 16 d. surengė puikų literatūros ir muzikos vakarą. Nuotraukoje iš k. į d. programos dalyviai: rašytojas Vytautas Volertas, pianistė Aldona Kepalaitė, solistė Salomeja Nasvytytė-Valiukienė ir aktorius Vytautas Valiukas. Nuotr. K. Čikoto.

DAIL. J. BAGDONAS Bostone rugsėjo 18-26 buvo surengęs savo tapybos kūrinių parodą. Iš k. į d. J. Bagdonas, Laima Kontautienė, Karosienė, Lona Maleckienė, Rita Ausiejutė, Špakevičienė. Nuotr. E. Kerbelienės.

LITURGINĖ REFORMA LIETUVOJE

Tėvynės balsas, leidžiamas Vilniuje, rugsėjo nr. (76) rašo:

"Apie tai, kas šiuo reikalu (Liturginės Reformos- daroma Lietuvoje, painformavo Lietuvos vyskupijų jungtinės Liturginės Komisijos sekretorius— Švenčionių dekanas kun. **Vaclovas Aliulis:**

Pirmiausia numatyta išleisti mišiolėlį su lietuvišku Mišių tekstu sekmadieniams bei tradicinėms liturginėms šventėms. Šioje maldaknygėje, be minėtų Mišių tekstų, bus tradiciniai giedojimai (stacijos, Graudūs verksmai ir pan.). Mišparų bei laidojimo apeigos, pagrindinės Sakramentų apeigų ištraukos.

Išleidus šį mišiolėlį, bus galima pereiti prie pakeistų Mišių: lekcijos bei evangelijos bus skaitomos lietuviškai, atsigrįžus į žmones, lietuviškai bus atsakinėjama Mišias laikančiam kunigui, recituojamos antifonos.

Be to, ruošiamas ritualas— apeigų rinkinys lietuviškai ir lotyniškai kunigam bei vargonininkam. Čia bus Sakramentų teikimo apeigų, pašventinimų, procesijų, laidotuvių giesmės ir maldos. Kai kuriuos dalykus žadama išversti į lenkų, baltarusių bei latvių kalbas, — mat Lietuvoje yra ir tų tautybių katalikų.

Kai Romoje bus galutinai parengtas naujas mišiolas, žadama išleisti jį ir Lietuvoje, o taip pat lekcijų ir evangelijų knygą.

Liturginė reforma — didžiulis darbas. Prie jos prisideda daug dvasininkijos. Lietuvos Ordinarų Susirinkimas, pirmininkaujamas Telšių vyskupo— Petro Maželio, paskyrė Lietuvos vyskupijų jungtinę Liturginę komisiją, kuriai vadovauja Vilniaus arkivyskupijos valdytojas kanauninkas Česlovas Krivaitis. Komisijoje yra visų šešių vyskupijų atstovai, bažnytinės muzikos specialistas. Talkininkauja ir šiaip daug kunigų.

Ritualą tikimasi užbaigti artimiausiu metu, o mišiolėlį iki metų pabaigos."

Šioje informacijoje apie religinį gyvenimą Lietuvoje pirmą kartą išvengta pagiežos tikėjimui ir kolijimo kunigų. Laukiame paskelbiant, ar Liturginės Komisijos parengti leidiniai bus išspausdinti . . .

Baltimorės žinios

40 valandų atlaidai praėjo pakilioje nuotaikoje. Prasidėjo spalio 17, sekmadienį, 10 val. iškilmingom mišiom. Giedojo didysis choras, mokyklos vaikai dalyvavo procesijoje. Pirmadienio ir antradienio vakare buvo mišios. Dalyvavo daug apylinkės kunigų.

Lietuvių postas 154 surengta jautienos kepsnio puota spalio 17 Town Hall gerai avyko. Dalyvavo nemažai žmonių. Vaišės buvo nuo 1 iki 6 v.v.

Sodalietės spalio 23 šv. Alfonso mokyklos salėje rengia Square Dance. Pradžia 9 v.v.

Hallowe'en šokius rengia suaugusiųjų klubas spalio 30 šv. Alfonso parapijos salėje. Geriausiom kaukėm ir kostiumam bus teikiamos premijos.

Atgal prie Dievo — Back to God sąjūdį organizuoja Amerikos legionierių organizacija. Ta proga lietuvių postas lapkričio 7 dalyvaus 8:30 v. pamaldose šv. Alfonso bažnyčioje.

Alekas Walunas, senos kartos lietuvis ir pirmojo karo veteranas, mirė ligoninėje spalio 7. Velionis paskutinius metus sunkiai sirgo. Lietuvių posto nariai nešė karstą. Gedulingos mišios buvo šv. Alfonso bažnyčioje spalio 11. Palaidotas Baltimorės National kapinėse. Nuliūdime liko žmona Veronika, posūniai Juozas ir Danielius bei eilė giminaičių.

Jonas Obelinis

Lietuvių Fondo adresas yra: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-2858. **Vl. Ramojus**

KARO NUOSTOLIŲ ATLYGINIMAS

Daug kas iš lietuvių nežino, kad gali reikalauti ir gauti atlyginimą už įvairius nuostolius, patirtus antrame pasauliniame kare. Dar ir dabar galima reikalauti atlyginimus buvusiem repatriatam, jų teisių paveldėtojam (žmonai už mirusį vyrą ir atvirkščiai, vaikam), tarnavusiem vokiečių kariuomenėje ir nustojusiem nemažiau 25 procentų darbingumo, jiem mirus jų palikuonims — žmonai, vaikam ar tėvam, darbo ir sargybų kuopose tarnavusiem pensijas, už konfiskuotas brangenybes, tauruosius metalus ir p.

Be to, pagal Vak. Vokietijos parlamento priimtą naują įstatymo papildymą, kuris prezidento bus greit pasirašytas, bus išleistos įstatymo vykdymo taisyklės. Pagal tas taisykles laisviau bus svarstomos bylos nuo nacių režimo nukentėjusių ir prievartos darbininkų, kurie nustojo sveikatos. Bylos bus sprendžiamos pagal naują įstatymą. Bus galima pradėti bylas ir tiem asmenim, kurie praleido prašymų terminus, bus galima atnaujinti bylas, kurios buvo vokiečių įstaigos Koelne atmestos. Pagal naują įstatymą, išvežti prievartos darbam pensiją gali gauti tik tada, jei jie yra nustoję 50 darbingumo. Jų pensija prasidės nuo 1960 spalio 1. Asmuo kuris buvo persekiojamas dėl tautybės, pensiją gali gauti nuo 1949 sausio 1. Jam užtenka, jei jis yra nustojęs 25 darbingumo. Žinoma, nedarbingumas turi būti persekiojimo rezultatas, ir reikia tai įrodyti. Jei nukentėjęs mirė dėl nuolatinių sveikatos pažeidimų, tai jam priklausančią pensiją gali gauti žmona ar vyras, ar vaikai, jei nėra žmonos ar vyro. Pensija mokama nuo 1949 sausio 1 arba nuo 1960 spalio mėn. iki mirties.

Pagal minėto įstatymo pakeitimą prašymų terminas pratęstas iki 1966 metų rugsėjo 30. Vakarų Vokietijos prezidentui pasirašius ir paskelbus tą įstatymą, su prašymais reikia kreiptis į Bundesvervaltungsamt — Koelne. Patariama jau dabar paruošti įrodomąją medžiagą bei dokumentus.

Persekiotieji dėl tautybės ir tie, kurie dabar yra sužalotos sveikatos, priėmę naują pilietybę prieš 1953 spalio 1, gali gauti vienkartinę pašalpą iki 6000 DM (1500 dol. Jei išvežtas prievartos darbam gali įrodyti, kad jis nukentėjo dėl tautybės, tada užtenka 25 procento nedarbingumo. Šiaip prievartos darbininkai turi turėti bent 50 procentų nedarbingumo. Tai yra labai svarbus faktorius, nes įrodžius galima gauti didesnę kompensaciją.

Atlyginimo bylos dažniausiai yra komplikuotos. Jom reikalinga prityrusio advokato teisinė pagalba. Dėl platesnių informacijų prašom kreiptis į Liet. Bendrucmenės socialinio klubo reikalų vedėją A. Čepulį, 3548 S. Emerald ave., Chicago, Ill., 60609. Valdybos nutarimu, patarnavimai teikiami tik nariam, sumokėjusiem 1 dol. metinio nario mokesčio. Atsakymui reikia prisiųsti adresuotą voką su pašto ženklu.

Lietuvių Fondo kasoje . . .

(atkelta iš 4 psl.)

investuota ten, kur palūkanos bus žymiai didesnės.

Į Lietuvių Fondo narių eiles tarp visos eilės kitų tą vakarą akivaizdžiai įsijungė ir Amerikoje gimusių lietuvių — Marija ir inž. A. Rudžiai įnešė 1000 dol., o restorano savininkas Sharka pradžiai 100 dol., pasižadėjęs įnašą didinti. Tarp kitų aukotojų 3000 dol. įnešė ir trys prekybininkai, save prisidengę kukliu X ženklu.

Dabar LF narių tarpe matome ne tik garbingus daktarus, kunigus, profesionalus, tarnautojus, lituanistinės mokyklos (Chicagos ir Cicero aukšt. mlos ir K. Donelaičio lit. mokykla), bet kartu ir visų trijų — senosios išeivijos, čia gimusios ir naujųjų ateivių — kartų atstovus. Taigi Lietuvių Fondas yra pasiekęs vieną iš svarbiausių tikslų — fondą padaręs žinomą visai lietuvių išeivijai. O tai ir yra laidas į galutinį tikslą — milijoną dolerių, kuris jau nebėra fantazija, bet kada nors ateisianti realybė.

Šiuo metu Lietuvių Fondas yra pradėjęs didelį vajų, kurio tikslas iki 1968 vasario 16, kada bus minima Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktis, fonde turėti 500,000 dol. Didžiajam vajui vadovauja vajaus k-to pirm. pulk. A. Reklaitis, vajaus reikalų vedėjas dr. Z. Ašoklis, o šalia jų ir nenuilstantis fondo iniciatorius ir pirmininkas dr. Antanas Razma, dr. Kaunas ir kiti.

Regis, dabar, kada fondo idėja tapo taip išpopuliarinta, kada apie jo paskirtį ir tikslus žino kiekvienas gyvasis lietuvis, kada visa lietuvių patriotinė spauda fondą stipriai remia ir dėl to iplaukos akivaizdžiai auga, mes visi realiomis akimis galim žvelgti, kad 1968 fonde jau turėsim pusę milijono dolerių. O tai bus džiaugsmas ne vien dr. A. Razmai ir kitiems fondo iniciatoriams bei stambiesiems rėmėjams, bet visai išeivijai. Akivaizdi suma rodys išeivijos tautinę gyvybę, veržlią nuotaiką ir nenumaldomą norą išlikti lietuviais ir tą dvasią perduoti jaunosiom kartom. Tam įvykdyti tik nesigailėkim tapti LF nariais ar didinti turimus įnašus.

Lietuvos teatruose šiemet vaidinama

Vilniaus dramos teatre rengiamas P. Cvirkos "Meisterio ir sūnaus" pastatymas. Rengia A. Liobytė ir K. Kymantaitė. Krėvės "Skirgailą" režisuoja J. Rudzinskas. Teatro direktorius yra Pr. Treinys.

Panevėžio teatras sezoną pradėjo R. Narečionio pjese "Prieš nuosprendį". Numatyta taip pat J. Grušo drama "Keisto žmogaus meilė". Teatro direktorius yra S. Kosmauskas, režisierius J. Miltinis.

Šiaulių teatre numatyta K. Inčiūros "Eglė, žalčių karalienė" ir Krėvės "Skirgaila". Režisierius M. Karklelis.

Vilniuje "Jaunojo žiūrovo" teatre bus M. Sluckio ir V. Miliūno pjesė — pasaka, režisuota Aur. Ragauskaitės.

LF PIRM. DR. A. RAZMA skelbia žinią, kad LF jau peržengė 2000,000 dol. sumą šalia jo inž. A. Rudis, E. Razmienė, prel. I. Albavičius, gen. konsulas dr. P. Daužvardis, M. Rudienė, dr. G. Balukas. Priekyje sėdi "Draugo", "Darbininko" ir "Dirvos" atstovai su žmonomis. Nuotr. V. Noreikos.

IŠ VISUR

— **Lietuvių pranciškonų** provincijolas T. Leonardas Andriekus spalio 19-20 dalyvavo Amerikos tautinių pranciškonų provincijų viršininkų suvažiavime Youngstowne, Ohio. Spalio 21 padarė metinę vizitaciją lietuvių pranciškonų vienuolyne Bridgevillėje (prie Pittsburgho). Spalio 22-25 bus Toronte, kur padarys vienuolyno metinę vizitaciją ir pašventins Prisikėlimo parapijos namų kertinį akmenį. Namai jau baigiami statyti.

— **Lietuviškos lėlės** iš pasaulinės parodos po paveikslų laimėjimų spalio 10 buvo supakuotos ir išgabentos į Washingtoną, kur jos nuolat stovi Lietuvos pasiuntinybėje. Komiteto pirmininkės Kazimieros Genevičienė ir Helen Kulber dėkoja visiem, kurie bet kuo prisidėjo prie lėlių išstatymo parodoje.

— **Kun. dr. I. Urbonas** įeina į At-kų Sendraugių Centro valdybą kaipo dvasios vadas.

— **Washingtono Lietuvių Moterų Klubas ruošia tradicinį rudens balių** lapkričio 6 d. 8 v.v. Programoje — Jaunųjų talentų pasirodymas ir kitos staigmenos. Washington Hotel North Room, 15th and Pennsylvania Ave., N.W. Laukia svečių ir iš kaimyninių miestų, nes ruduo ypatingai gražus sostinėje.

— **Valentinos Kojelienės** dainų ir arijų koncertas rengiamas Los Angeles mieste Hutenbacko artistų biuro. Koncertas įvyks lapkričio 28 Wilshire Ebell teatre.

— **Los Angeles lietuviai** spalio 22-24 dalyvauja visų tautų šventėje Hawthorne, Californija. Bus lietuviška parodėlė ir meno programa.

— **Aleksandras Jakutis** (Yakutis), 40 metų, paskirtas aukštesniojo teismo (Superior Court) teisėju Riverside, Calif.

— **Kostas ir Darata Čiurlioniai,** praleidę 15 metų Australijoje, rugsėjo 15 atvyko į Los Angeles. Kostas Čiurlionis yra būvusio Lietuvos susisiekimo ministerio Stasio Čiurlionio sūnus. Dail. Mikalojus K. Čiurlionis jam yra dėdė, tėvo brolis.

— **Putnam** lietuvaičių mergaičių bendrabuty lapkričio 6 šeštadienį bus jaunimo šokiai. Pradžia 7:00 val. iki 11:00 val.

—•—

KRISTAUS KARALIAUS MINĖJIMAS

Waterburio ir Bridgeporto apylinkių ateitininkų sendraugių valdyba praneša, kad yra rengiamas Kristaus Karaliaus minėjimas spalio 31 šv. Juozapo mokykloje Waterbury. Minėjime dalyvaus Waterburio, Hartfordo, Putnamo, New Haveno ir Bridgeporto apylinkių lietuviai. Minėjimas prasidės 11 val. 30 min. pamaldomis šv. Juozapo bažnyčioje Waterbury ir baigsis salėje. Salėje minėjimo pradžia 3 val. popiet. Kas negalės dalyvauti pamaldose Waterbury, išklausys mišių savose bažnyčiose. Kristaus Karaliaus dienoje maldos bus aukojamos už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje. (r.)

REQUEST RECORD

Naujausios ir geriausios autentiškos ilgo grojimo *lietuviškos plokštelės*. Neimkite pakaitalų, žiūrėkite "REQUEST" ženklo. Galite gauti savo apylinkės krautuvėse arba užsakyti adresu:

REQUEST RECORDS, Inc.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

Prašykite nemokamų katalogų.

NAUJI FILMAI

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

GYVENIMO PROBLEMOS LAIVE

"Ship of Fools". Tarpkontinentaliniam vokiečių laivui iš Meksikos Vera Cruz 1933 išplaukus Vokietijos Bremerhaven uosto link, prie turėklų priartėjęs nykštukas pastebi, kad tai esas kvailių laivas. Jis net įtaria, kad keleivių tarpe žiūrovai galėsią atrasti ir save.

Pasinaudojant 1962 išleistu populiariu Katherine A. Porter to paties vardo romanu, filmų gamintojas ir režisorius Stanley Kramer pristato vieną tarp svarbesnių šių metų filmų. Arti mėnesio laiko trunkančioje jūrų kelionėje negausu išorinių įvykių įtampos, bet ji palengva tarpsta atskirų charakterių išvystyme. Bendra filmo sąranga lyg dvelkia panašumu į ankstesnį filmą "Dinner at Eight", bet šį kartą rūpimos problemos paliečiamos daug atviriau ir giliau.

Režisorius S. Kramer, paskutinių kelių metų laikotarpyje pasirodęs su tokiais skirtingų žanrų filmais, kaip 'Judgement at Nuremberg' ir 'It's a Mad, Mad, Mad, Mad World', dabar pasineria į aštrų eilės asmeninių ir visuomeninių opių klausimų nagrinėjimą. Neapsiribodamas nacizmo kritikavimu, režisorius bando paliesti daug plačiau išsišakojusį žmogaus nežmoniškumą žmogui. Laivo kelionei besitęsiant, jo keleiviai vis daugiau išlenda iš savo kiauto, atidengdami intymias tragedijas, nepasisekimus, bet taip pat pasirodydami ir su savo silpnybėmis ir iškrypimais, kurie ne kartą kaip tik ir buvo tų nelaimių priežastimi.

Iš 500 psl. knygos su 50 charakterių režisorius su teksto paruošėju Abby Mann vykusio esmę sutraukė į pustrečios valandos filmą, apsiribojant tuzinu labiau išryškintų asmenybių.

Sutraukta visas būrys pirmos eilės artistų, iš kurių ypač paminėtini keturi. Oscar Werner, iki šiol Amerikos žemyne pažįstamas tik iš poros čia rodytu filmų ("Decision before Dawn" 1951 ir "Jules and Jim" 1961), užtarnautai nusipelnęs populiarumo Europoje, imponuoja ne argantišku veržlumu, bet giliu laivo gydytojo rolės išgyvenimu. Vivien Leigh, 46 m., persiskyrusi moteris, nors širdy dar tebesijaučianti šešiolikmetė, ieško idealaus vyro. Ši puiki artistė pasirodo tik trečiame amerikietiškame filme. Abiem ankstesniais atvejais ("Gone With the Wind" ir "Streetcar Named Desire") už savo vaidybą yra laimėjusi Oscaro premijas.

Lee Marvin, pasiekęs asmeninio triumfo šiemetiniame— "Cat Ballou", ir šį kartą suteikia keletą grakščių komiškų momentų. Simone Signoret su giliu išgyvenimu pasirodo kaip grafienė, įsivėlusi į politinę revoliuciją, bet nepajėgianti kovoti prieš vergavimą narkotikams.

Eilėje šalutinių rolių pasirodo Jose Ferrer, Elizabeth Ashley, Jose Greco, Heinz Ruehmann ir kt. Atskirus veikėjus stebi ir savo komentarais palydi nykštukas Michael Dunn. Pačioje pabaigoje žiūrovams ironiškai jis vėl pastebi, jog daugelis, užklausus ką filmo charakteriai turi bendro su mumis, atsakytų, kad nieko. Bet ar tikrai visi nuoširdžiai galėtų taip atsakyti? Šis rimtas, bet jokiu būdu neslegiantis ir nenuobodus filmas, rezervuotinas vien suaugusiems. Jo pamatymui geriausia pasirinkti tokį laiką, kai mažiausia publikos, kad be minios triukšmo ramiau būtų galima sekti ir išmąstyti eilę prasmingų tiesų, išreikštų ilguose, bet prasminguose dialoguose.

RINKLIAVA BALFUI

Linden, N. J. — Balfo 132 skyrius š.m. kovo-birželio vajaus metu surinko 257 dol. 50 centų ir 65 svarus drabužių, kurie pasiusti Balfo Centrui Brooklyn, N.Y. Aukojo: 16 dol. A. ir A. Skučai; po 10 dol. —Solomėja ir Emerson Mulks, M. Samatienė, A. ir V. Stakniai, K. Degutis, S. ir M. Varneckai, S. Ramonas; 6 dol. — M. ir A. Balčiūnai, po 5 dol. — ALRK Moterų S-gos 53 kp., SLA 3 kp. L. ir K. Kubaičiai, A. Liudvinaitienė, M. Klimas, R. ir R. Šlepečiai, Vl. Tursa, E. Kubaitis, L. ir V. Valentukevičiai, L. ir Vl. Adomavičiai, B. ir St. Meilai, J. ir G. Cerai, B. ir J. Kasauskai, J. Masteika, R. ir A. Yršai, O. Baublienė, A. Gražys, J. Byla, L. ir B. Budriai, T. Budres, A. Krusė, V. Juškienė, J. Juraitis, K. Sikorskis, K. Armour, J. Servidis; 4 dol. — S. Skikūnas, po 3 dol. A. Kviečkauskienė, S. Rabinson 2 dol. 50 ct. — H. Yontosh; po 2 dol. B. Ašmontienė, V. Plunglienė, A. Dovidauskienė, B. Sebeckienė, A. Lozoraitienė, St. Strazdienė, W. Schweizer; po 1 dol. — O Mikšienė, A. Boris, S. Zubkienė, A. Krutulienė, P. Sabaliauskienė, St. Šlepetienė, J. Bundonienė, O. Tratulienė, E. Petukovienė, V. Strazdienė, S. Barthelm, The Auto Store, Mrs. Fischer, A. De Gaugi, Mr. Leo, M. Prasnol, L. Maglia, L. Spilier, W. Sobolkowski.

Skyriaus valdyba: pirmininkas M. Klimas, vicepirmininkė S. Čerienė Mulks, sekretorius K. Degutis, iždininkas M. Varneckas, nariai — K. Kubaitis, A. Liudvinaitienė, M. Samatienė, Vl. Tursa ir St. Ramonas— nuoširdžiai dėkoja aukotojams ir aukų rinkėjams už nuoširdžią ir gražią talką lietuvių šalpos darbe. M.K.

ŠV. CECILIJOS CHORAS ARGENTINOJE švenčia 35 metų sukaktį ir koncertuoja drauge su Rambynu.

ARGENTINOS LIET. CHORAS DAINAVO 2000 KARTŲ

PIJUS GUDELAVUČIUS
Laiškas iš Argentinos

Šv. Cecilijos choras Argentinoje rugsėjo 18 ir 19 šventė savo 35 metų veiklos sukaktį..

Šv. Cecilijos choro branduolys susiformavo 1929 metais prie "Lietuvos" draugijos, kurios kurėju buvo tuometinis konsulas Argentinoje Skinkys. Ši draugija vėliau pasivadino Lietuvių Centru. Chorui vadovauti buvo pakviestas Vaclovas Rimavičius, kuris ėmėsi iniciatyvos suvažiavusius mūsų tautiečius burti į chorą ir mokyti įvairių dainų bei giesmių, kad galvintų tuometinę lietuvio dvasią.

Pirmieji žingsniai buvo labai sunkus ir pareikalavo iš chorvedžio nepaprastos energijos ir darbo. Daugumas choristų, visiškai nepažindami gaidų ir nedainavę choruose, sudarė nepaprastai daug darbo, kol choras įėjo į geras vėžes.

Atvykus į Argentiną kun. J. Janulioniui ir pradėjus lietuviams laikyti atskiras lietuviškas pamaldas, Šv. Cecilijos choras 1930 m. balandžio 20 su gražiu giesmių repertuaru pasirodė Švč. Jėzaus Širdies bazilijoje, kurioje tada lietuviam buvo laikomos pamaldos. Tuo laiku choras pasirinko sau vardą ir nuo tada skaito savo įsikūrimo datą. Nuo pat pirmųjų įsikūrimo dienų choras kas sekmadienį gieda per lietuviškas pamaldas bažnyčioje suteikdamas lietuviškom pamaldom gilaus pakėlimo.

Taip bėgo mėnesiai, metai, ir Argentinos lietuvių kolonija iš choro gavo labai daug dvasinio atsigaivinimo. Choras ne vien dainomis gaivino lietuvių sielas, bet buvo statomos operėtės, ruošiami koncertai ir net priaugo savu solistų, kurie reikalui esant atlikdavo ir solistu partijas. Vėliau ir kitose lietuvių kolonijose įsisteigė nauji chorai.

Prasidėjus iš Europos po antrojo pasaulinio karo naujajai lietuvių emigracijai Argentinoje, buvo suorganizuotas naujas choras, kuriam pagrindus padėjo ir jį suorganizavo a.a. Aleksandras Petravičius, vadovavo a.a. muzikas Aleksandras Stasiulis, o vėliau perėmė vadovauti muzikas Andrius Kuprevičius. Šis "Dainos" choras neilgai išsilaikė, kadangi daugumas choristų išvažinėjo į JAV. Šis choras įdainavo keleta plokštelių, prie jo veikė įvairus sekstetai, kvartetai ir tautiniai šokiai. Šv. Cecilijos choras yra lietuvių Argentinoje pagrindinis meno vienetas, kurį pažįsta visi, net tolimųjų provincijų lietuviai bei gretimų Argentinos kaimyninių valstybių lietuviai, kuris kongrese bei ekskursijų metu yra apsilankęs. Jis žinomas ir svetimtaučiams savo dalyvavimu įvairiuose iškilmėse bei radijo ar televizijos pasirodymuose.

Choro gyvoji dvasia yra Vaclovas Rimavičius, kuris, neturėdamas spausdintų gaidų, jas perrašinėja, komponuoja naujus dalykus ir duoda chorui energijos, nors jis pats savo jaunystę jau skaito 61 metus, bet dar tebėra gyvas, judrus ir energingas. Per savo 31 metų laikotarpį choras yra giedojęs bei dainavęs per 2000 kartų. Jis dalyvauja visų organizacijų parengimuose ir net svetimųjų yra kviečiamas užpildyti jų programas. Choras stengiasi bendradarbiauti ir su kitataučių chorais, dalyvaudamas bendrai išeivių dienose, kuriuose jie išpildo išeivių dienų programas. Netenka stebėtis, kad šios nepaprastos choro sukakties proga jį sveikino ne vien tik vietinės lietuvių organizacijos, bet gavo sveikinimų ir tolimiausių užsienio vietų. Šiam sukaktuviniukui linkėtina ir toliau palaikyti lietuvių išeivių dvasią ir tęsti lietuviškos dainos meną ilgus metus.

VACLOVAS RYMAVIČIUS, šv. Cecilijos choro dirigentas.

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotrauku: norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677

427 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte

Taupyti — atidarant saskaitą (ligi 5½%)

Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:

V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6[illegible]

A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0[illegible]

Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421

Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206

Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIrginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Siūloma Jums išimtina galimybė

ŠVENTINĖS DOVANAS UŽSAKYTI JŪSŲ GIMINĖMS USSR PER FIRMĄ

PODAROGIFTS, INC.

(Same management as Globe Parcel Service, Inc.)

JŪSŲ PASIRINKTOS DOVANOS BE MUITO, BE JOKIŲ RINKLIAVŲ, BE PERSIUNTIMO IŠLAIDŲ BUS PRISTATOMOS JŪSŲ GIMINĖMS Į NAMUS. Pasinaudokite, specialiai artėjančių švenčių proga, sumažintom kainom audiniams.

KARTŪNAS — raštuotas	$0.33	metras
MADAPOLAMAS — 36 colių pločio audinys	$0.54	metras
PIQUE įvairiaspalvis	$0.77	metras
DROBĖ PAKLODĖMS — 60 colių pločio	$1.10	metras
AKSOMAS — ypatingai minkštas	$1.82	metras
PUSVILNONIS AUDEKLAS apsiaustui (palitui)	$1.99	metras
AUDEKLAS — cilutėms (kostiumams)	$3.55	metras
PAKLODĖS — puslininės, spalvotos 60x80 colių	$3.73	
APTIESALAS, pike baltas ir spalvotas 60x80 colių	$9.56	
STALTIESĖ, balta, ažūrinė, 59x59 colių	$3.96	
STALTIESĖ — DAMASKINĖ, raštuota, ažūrinė	$4.67	
KOJINĖS — kaprolinės, elastiškos, stiprios	$1.33	
SKARA grynų vilnų su kutais, 38x38 colių	$4.78	

APSIAUSTAS (palitas) aukštos kokybės, tikro astrachaniško karakulio, moderniškas. Kainuoja nuo $420.00 iki $520.00 (kaina priklauso nuo dydžio). Dar daug įvairių šilkinių, grynai vilnonių ir kitokių audinių ne konkurentinėmis kainomis.

APLANKYKITE MŪSŲ SALĘ IR SUSIPAŽINKITE

su eksponatais—pavyzdžiais, kaip automobiliais, motociklais, dviračiais, laikrodžiais ir kitokiomis prekėmis, kurioms užsakymus iš Jūsų priims:

vienintelė visose Jungtinėse A. Valstybėse Vnešposyltorgo įgaliota firma

PODAROGIFTS, INC.

220 Park Ave. South (kampas 18-tos gatvės), New York 10003
Telefonas: 228-9547

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

SPORTAS

Be laimėjimo aikštėje...

Šį sezoną LAK futbolininkai dar nesugebėjo pasiekti pergales aikštėje. Ir pereitą sekmadienį, žaidžiant namie, teko nusileisti West NY, pasekme 0:3 (0:1). Pralaimėjimas, deja, ir vėl užtarnautas.

Mūsiškiai žaidė tokios sudėties: Mažiliauskas; Vainius, Remeza; Bileris, Kulys, Sukys; Zadvydas III, Sileikis, Trampas, Budreckas, Bertulaitis. Žaista ir vėl praktiškai devyniese, nes kraštinių puolikų kaip ir nebūta. Pagaliau matėme Kulį žaidžiant savo vietoje — vidurio saugu. Budreckas šį kartą puolime buvo visai apleistas gerosios dvasios. Trampas pradžioje buvo pavojingas, deja, pro šalį ėjusiais šūviais. Likusioji komandos dalis irgi rodė blogėjimo žymių. Kai kurie žaidikai negali tinkamai paduoti kamuolio, o apie valdymą nėra ko ir bekalbėti. Jei žaidikai su vadovybe nesigriebs tinkamos treningo programos, dings ilgainiui ir keli talentai.

Rezervinė prieššaismyje gavo 0:6. Žmonių (ne žaidikų) šį kartą užteko, už tai tvarkos nebuvo jokios. Jeigu neįmanoma susitvarkyti, tai geriau rezervinę iš pirmenybių atšaukti. Iš tokio vieneto nei garbės nei naudos. Beje, klubo vadovybei, o taip pat ir nariams įsidėmėtina, kad vienas Saulius Remeza, be pagalbos, visų darbų prie geriausių norų neapveiks.

Savaitgalį išgelbėjo mažučiai, pirmenybių rungtynėse baigę su ukrainiečiais 0:0. Jaunučiai pralaimėjo ukrainiečiam 0:6. Ateinantį savaitgalį seniorai nežaidžia. Šeštadienį žaidžia pirmenybių rungtynes mažučiai 3 val., Oceanside, L.I. Jaunučiai 3 val. savo aikštėje East N.Y. susitinka su BW Gottschee.

Atletas

MARGARITA RŪTENYTĖ ir William Primavera, susituokę Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje rugsėjo 26. Nuotr. R. Kisieliaus..

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Alex Keyes ir William Robertie laimėjo 1965 metų Bostono atviras pirmenybes, įvykusias Boylstono klube, spalių 16 - 17 dienomis. Abu surinko po 4½ tš. iš 5 galimų. Massachusets meistras John Curdo, buv. Bostono — David Scheffer, T. Barham ir Wolf pasidalino trečią vietą, surinkę po 4:1 tš. Trijų taškų grupėj: latviai V. Ezerins ir J. Ozols; K. Merkis ir kt. Viso dalyvavo 53 žaidikai iš kelių valstijų. Pav. žymiausias New Jersey ekspertas R. Durkin (rating 2195) surinko 2½ tš. Iš lietuvių dar dalyvavo S. Liauksminas, Hartford (1 tš.) ir J. Paulėkas, Cambridge (1½ tš.). Gaila, kad negalėjo dalyvauti G. Šveikauskas, praeitų p-bių laimėtojas. Žiūrovų dėmesį traukė stambi ir graži Lietuvių pereinamoji dovana, skirta So. Bostono lietuvių piliečių draugijos. Joje įrašyti laimėtojų vardai: 1964—Gediminas Šveikauskas ir Alex Keyes, dabar bus pridėti 1965 — Alex Keyes ir William Robertie. Jugoslavo A. Keyes vardas jau dukart įkeltas dovanon, jam bereikia kartą laimėti ir dovana bus jo.

Pirmosios Lietuvių pereinamosios taurės laimėtojas John Curdo turėjo daugiau vargo, kol ją laimėjo, nes Bostono čempionų vardai dažniau keitėsi: 1957 — Shelby Lyman, 1958—John Curdo ir Goldstein, 1959 — Ged. Šveikauskas ir D. Scheffer, 1960 — Carl Freeman, 1961 — John Curdo, 1962 — David Turner ir 1963 — John Curdo.

Tarptautinių turnyrų laimėtojai: Sovietų S-goj, Erevane — V. Korchnoj 9½-3½, Petrosjan ir Stein po 8½, Libertson 8, vengras Portisch 7, estas Nej 6½, Averbach, jugoslavas Matanovič, čekas Filip, vokietis Fux ir švedas Stahlberg po 6 taškus. Rytų Vokietijoj — V. Simagin ir W. Uhlmann po 10½:4½. A. Lein 10 tš. Dabar vykstantį turnyrą Danijoj veda A. Suetin su 5½:1½. S. Gligorič 5, Taimanov, Barzca, Dükstein po 4½ tš.

Parengimai New Yorke

Spalio 30 — Operetės choro, vad. muz. Vyt. Strolios, koncertas Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, dalyvaujant sol. D. Mongirdaitei, akt. V. Žukauskui ir pianistei A. Kepalaitei. Po koncerto šokiai ir turtinga loterija.

Lapkričio 6 — Korp. Neo-Lithuania metinė šventė - balius Travelers Hotel, prie La Guardia aerodromo. Šokiams gros Neo-Lithuanijos orkestras iš Čikagos.

Lapkričio 7 — Saleziečių kunigų 25 metų jubiliejus Maspetho parapijos salėje. 11 val. šv. Mišios bažnyčioj, o 12 val. iškilmingi pietūs salėje. Pelnas skiriamas saleziečių gimnazijai.

PADĖKA

Š. m. rugsėjo 30 mirė Johanna Matzk-Marcinkus, sulaukusi 73 metų. Buvo pašarvota J. Garšvos laidojimo įstaigoje. Iškilmingai palaidota spalio 4 iš Angelų Karalienės parapijos bažnyčios šv. Kryžiaus kapinėse, North Arlington, N.J. Ten yra palaidotas jos vyras Juozas Marcinkus. Angelų Karalienės parapijai priklausė ilgus metus.

Nuliūdime likę duktė Stefanija, žentas ir trys anūkai nuoširdžiai dėkoja giminėm, draugam bei pažįstamiem, kurie atsilankė į šermenis atsisveikinti su velione, užprašė mišias už jos vėlę, puošė karstą gėlėmis. Ypač dėkojame kleb. kun. J. Aleksiūnui už bažnytines apeigas — už atlaikytas mišias, kun. V. Pikturnai ir kun. L. Jankui už atlaikytas mišias prie šoninių altorių. Vargonininkui M. Liuberskiui už patarnavimą, tetai Paškauskienei ir dukterims už užprašytas amžinas mišias, Amžinojo ir Gyvojo Rožančiaus, tretininkų brolijos nariams už užprašytas mišias, palydėjimą į kapines. Taip pat dėkojame Kvartūnam, Sirgėdam, Krupinskam, Beleckui už gerai pagamintus pietus.

Visiem nuoširdžiai dėkojam. Niekada nepamiršime tų, kurie mūsų nepamiršo ir padėjo nelaimės ir skausmo valandoje.

Duktė Stefanija, žentas Walter Janns, anūkai: Leonas, Mary Ann, Ričardas.

Nauji Darbininko skaitytojai

M. Giedraitis, Scranton, Pa., A. Savokaitis, Elizabeth, N. J., A. Switra, Nanticoke, Pa., A. Vaishvila, Woodside, N. Y., Dr. L. Kriaučeliūnas, Palos Park, Ill., J.G. Skučas, Philadelphia, Pa., A. Salasavičius, Worcester, Mass., S. Dirmantas, Chicago, Ill., V. Stasaitis, Newington, Conn., J. Mikuckis, Baltimore, Md., A. Brazinskas, So. Orange, N. J. J. Grigaitis, Willow Springs, Ill., O. Dirgela, Waterbury, Conn., A. Čampė, Oakville, Conn., K. Jakavonis, Newark, N.J., A. Ivinskas, Willoughby, Ohio, Z. Grinkas, Los Angeles, Calif., F. Monchun, Windsor, Conn., A. Borloff, Woodhaven, N. Y., S. Maila, Maspeth, N. Y. R. Klybas, Woodhaven, N.Y., Kun. P. Butkus Lewisham, Australija, E. Masaitienė, Havre de Grace, Md., K. Ralys, Cleveland, Ohio, E. Uselytė, Brooklyn, N. Y., W. Yankowski, Mechanicville, N.Y., J. Raškauskas, Toronto, Ont. Canada, J. Bagdonas, Woodhaven, N.Y. Aušrelei Petronis, Dorchester, Mass., Marija Rusienė, Port Washington, N.Y. — Žukų šeimai, E. Northport, N.Y. E. Vaišnys, New Haven, Conn. M. Marijošiui, New York, N. Y. Marytė Šalinskienė, Woodhaven, N.Y. — Kun. V.J. Martusevičiui, Phila, Pa., E.B. Martinkus, Scranton, Pa. — Sandusky, Volga, W. Va. A. Gilvydis, Cleveland, Ohio — A. Gilvydžiui, Detroit, Mich.

Sveikindami naujus skaitytojus dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams pirmais metais metinė prenumerata tik 5 dol. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Monika Giedraitytė iš So. Boston, Mass. užsakė Danguolei Kasper, Brockton, Mass. ir

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

AR ADVOKATAS MŪSŲ NEMULKINA?

Mūsų motina mirė, kai mes dar buvome maži. Likome dvi mergaitės ir vienas berniukas. Motinos sesuo, kuri savo vaikų neturėjo, mus prižiūrėjo, globojo, nors mes gyvenome su tėvu. Kai mes buvome jauni, tėvas vedė moterį, kurią jis susitiko fabrike, kuriame dirbo. Ji išgyveno su tėvu tik pusantrų metų; po to ji paliko ir išvažiavo kažkur pas savo gimines "į Westus" (į vakarus).

Šių metų rugpiūčio mėnesį mirė mūsų tėvas, sulaukęs 76 metų. Testamento nebuvo palikęs, todėl mūsų brolis buvo teismo paskirtas turto globėju (administrator) ir mūsų advokatas mums pasakė, kad turtas bus padalintas tarp mūsų trijų.

Dabar mes gavome laišką iš Colorado, iš advokato, kad mūsų buvusi pamotė, sužinojusi apie mūsų tėvo mirtį, reiškia pretenziją į jo paliktą turtą, nes ji esanti jo našlė. Nunešėme tą laišką mūsų advokatui, o tas sako, taip, ji turinti teisę reikalauti dalies palikto turto. Kur tu žmogau, tokį dalyką matei? Pati išbėgo, jokių pareigų neatlikusi, tėvo senatvėj nekaršinusi, nori dar pinigų gauti. Mums atrodo, kad mūsų advokatas reikalo nesuranta ir klaidingai mus painformavo.

Prašom mums parašyti 'Darbininke', kurį mes skaitome daugelį metų, (mes visi gerai suprantame ir mokame lietuviškai skaityti ir kalbėti), ar mūsų advokatas mus nemulkina.

Vaikai, Massachusetts

—o—

Atsakymas

Turiu sutikti su jūsų advokato nuomone. Pamotė yra jūsų tėvo žmona, dabar našlė, ir ji gali gauti įstatymų nustatytą palikto turto dalį (trečdalį). Jūsų tėvas turėjo "pagrindo" į teismą kreiptis, trims metams po jo žmonos išvažiavimo, ir prašyti skyrybų (divorce). Mat, vienas iš pagrindų skyryboms prašyti (divorce grounds) čia yra "desertion". Jei vyras palieka žmoną arba žmona palieka savo vyrą be pateisinamos priežasties, paliktoji žmona arba paliktasis vyras gali (po 3 metų) kreiptis į teismą skyrybų prašyti. Tačiau jūsų tėvas, matyt, to nepadarė. Jūsų pamotė "teisiškai" tebebuvo jo žmona, o jam mirus, yra "teisėtoji" jo našlė.

Nors aš suprantu jūsų pasipiktinimą, tačiau turiu pasakyti, kad advokatas visai teisingai painformavo ir, bendrai, man atrodo, kad, jei žmogus turi savo advokatą, jis turėtų juo pilnai pasitikėti. Jei kas nepasitiki savo advokatu arba savo daktaru, turi susirasti tokį, kuriuo jis pilnai pasitikėtų.

DISPLAY

MOVING AND STORAGE
Two Men Van $10 Hour
No Job to Small — Flat Rate
Licensed bonded and reliable
KAY MOVERS
1190 Shakespeare Ave, Bronx N.Y.
Call 588-0723 or 992-0730

PAINTER (VETERIAN)
EXPERT
INSIDE AND OUTSIDE
All Work Guaranteed
JOE THE PAINTER
Call 427-2038

JACK CLEMENTE'S PRO SHOP
Carry full line of Bowling Balls - trophies, bowling shirts, shoes; expert drilling while-u-wait. AMF - Manhattan - Jubilee. 297 Wyckoff Ave. Ridgewood, Qns., N.Y. EV 1-5304. Member of Pro. Bowlers Assoc.

MAKING A PARTY
MEAT PIES INC affiliated with Near East Bakery We specialize in Lamb Spinach Pies We cater to all your party needs. We serve Bklyn and N. Y. Parties & Catering that is our specialty Call 875-2295

DANCES
Every Sunday Evening at 8 P. M.
QUEEN OF ANGELS PARISH
44-04 Skillman Ave.
Sunnyside, Queens
21 Years and Over
Admission $1.00

INTERNATIONAL PRINTING CO.
197 E 4th STREET
EVERYTHING FOR THE PRINTING LINE
CALL OR 3-1830

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

H. W. MALE

Lead Set-up Man production processing. Knowledge of blue prints, measuring instruments drill jig fixtures sheet metal blending, ability to operate machine shop. Machines to set-up. Salary open Benefits. Convenient to transit. U. S. Components Inc. 1320 Zeraga Avenue, Bronx N.Y. — TA 4-1600

SOUTH PLAINFIELD
FACTORY HELP—ASSEMBLERS
Light duty work, Base pay plus weekly production bonus, English not necessary. Paid vacations, Life insurance, Hospitalization
MOLDULUME INDUSTRIES
500 Metuchen Rd., S. Plainfield, N.J.

MARINE ENGINEERS AND DECK OFFICERS
Immediate Jobs Available
U.S. Coast Guard License
As 3rd Assistant Engineer or 3rd Mate or higher required
Must be U.S. Citizen —
WRITE
M. S. T. S.
Brooklyn, New York 11250 or phone (212) GE 9-5400 Ext. 5122 or 5126
An Equal Opportunity Employer

SERVICE

DOC WEISS
ONE HOUR MAGIC SHOW
For Adults and Children
Churches, Lodges, Organizations
Talent Exchange
Call
586-6300 or LO 5-6435

D & F COAL CO
For the Finest of Coal
Buy Now and Save
Buck $17 Pea $18
4421 New Utrecht Ave Brooklyn
Call TR 1-8500
MR SCHWARTZ

JOHNNY'S MOVING
Local and Long Distance Movers
Licensed and Bonded
We guarantee all our work.
Call 276-7267
For Fast Prompt Service

EDDIES CONTRACTORS
CARPENTRY
Ceilings Fences Electrical Work
Storm Doors Windows
and General Alterations
24 hour phone service
Call 499-7956

ALL EUROPEAN CARS Tax-Free factory prices. Fast, fast delivery, overseas anywhere—factory or U.S. port. Mfg. warranty/U.S. specs/U.S. bank rate finance. All American cars available at hugs military discount (U.S. Corp.)
auto-europe
in N. Y., Chicago, L. A., San Francisco, Seattle, etc. — Write: Maj. WALKER, P.O. Box K, Ft. Dix, N.J. (609) RA 3-5525 also: American cars for U.S. delivery / special military discount

"VENTA"
Home Improvements Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
[illegible]
Jackson Heights [illegible]
Tel. NEwton 9-5621

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN, INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIUDOS MIKULSKYTĖS
Vyriškų ir moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairiausių drabužių pasirinkimas. Taip pat gaunamos visokiausios medžiagos siuntiniams į Lietuvą. Krautuvės adresas:
95-04 JAMAICA AVE., WOODHAVEN, N. Y.
Tel. 849-7240

Vienintelis Importuotojas Amerikai
Šios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDĖLYJE VISADA
Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur JAV-se
ADOLF SCHRAGER FURNITURE, Inc.
Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė
DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.
Tel. TR 9-0400
Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak

NEW YORKO OPERETĖS CHORO
METINIS KONCERTAS
įvyksta
spalio 30, šeštadienį
7 val. vak.
APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE
Chorui vadovauja VYTAUTAS STROLIA
Programoje dalyvauja:
solistė DAIVA MONGIRDAITĖ iš Bostono
aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS
akomponuoja ALDONA KEPALAITĖ
Šokiams groja R. BUTRIMO orkestras
Veiks bufetas su užkandžiais
Įėjimo auka 2 dol. Moksleiviams — 1 dol.

Pranešu draugam, giminėm ir pažįstamiem, kad Worcester, Mass. po ligos mirė mūsų mylimas brolis

A.†A. VLADAS SPIRAUSKAS

Velionis buvo kilęs iš Jurbarko miesto. Nepriklt. Lietuvos kariuomenėj tarnavo karininku majoro laipsnyj.

Nuliūdę broliai:
Juozas, Česius ir Jonas su šeimomis

DARBININKAS

Vienuolynas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916

NEW YORKO NAUJIENOS

Kristaus Karaliaus minėjimas bus spalio 31 d. 12 val. Apreiškimo parapijos salėje. Pagrindiniu kalbetoju sutiko būti A. Masionis iš Patersono. Meninėje programoje dalyvauja Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muziko Vl. Baltrušaičio, ir būrelis mergaičių, kurios atliks išraiškos judesiais maldą "Tėve mūsų". Mergaites ruošia šokėja E. Kepalaitė. Visa New Yorko -New Jersey apylinkių visuomenė kviečiama dalyvauti bendrame Kristaus Karaliaus pagerbime. Katalikiškos organizacijos prašomos dalyvauti organizuotai ir su savo vėliavom apreiškimo parap. bažnyčioje 11 val. mišiose ir po mišių salėje. Šventę rengia Amer. Liet. Katalikų Federacijos New Yorko New Jersey apl. valdyba.

Jadvyga Grigienė, Balfo Centro sekretorė, jau visa savaitė serga.

L.D.K. Birutės D-jos N. Y. skyriaus visuotinis susirinkimas įvyksta sekmadienį, spalio 24, 5 v. p.p. ponios Kliveckienės bute, 76-13 85 Road. Woodhaven, N.Y. B.M.T. Jamaica traukiniu važiuoti iki Elderts Lane stoties. Visos birutietės maloniai kviečiamos dalyvauti.

Jaunimo žygiui paremti Kat. Mot. Sąjungos 29 kuopa rengia metinę vakarienę spalio 31 d. 4 val. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Vakarienės metu bus meninė programa, kurią išpildys jaunimas ir T. Dzikienės kanklininkių grupė. Visi, kas tik pritaria jaunimui ruošiant šį istorinį žygį, kviečiami dalyvauti vakarienėje. Prašome pasiskubinti įsigyti bilietus į vakarienę pas Garliauskienę; Katiliene MI 1-0949; Keziene 642-2213; Ruokienę — 441-8053 ir Skuja.

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas spalio 9 šeštadienį po vasaros atostogų buvo susirinkes savo garbės narės Vincės Januškaitės-Leskaitienės bute. Susirinkimas buvo skirtas prisiminti lietuviškąjį dainą ir jos reikšmei lietuvių tautai. Apie lietuvių liaudies dainas kalbėjo ir būdingesnes dainų ištraukas padainavo V. Leskaitienė. Po idomios paskaitos buvo dar ilgai dalintasi įspūdžiais prie bendro vaišių stalo.

Pianistė Aldona Kepalaitė akompanuos ir išpildys dalį programos New Yorko lietuvių vyrų choro koncerte, kuris įvyks gruodžio 5 Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhavene.

Korp. Neo Lithuania New Yorko padalinio sueigoje, įvykusioje spalio 16 Jurgėlų namuose, buvo išrinkta nauja valdyba į kurią įėjo: A. Bitėnas, A. Čekienė, V. Jurgėla, E. Laukys, V. Vykintaitė. Po sueigos korporantai ir korporantės žiūrėjo filmo iš vasaros stovyklos ir pasidalino įspūdžiais. Taip pat buvo aptarta metinės šventės baliaus reikalai. Šventė bus lapkričio 6 Travelers Hotel (prie La Guardia aerodromo).

RŪTOS ANSAMBLIO KONCERTAS

Kearny, N.J. — Rūtos ansamblio metinis koncertas ir balius buvo spalio 16 Sopolingosios Dievo Motinos bažnyčios salėje. Žmonių prisirinko gana daug. Pradžioje ansamblio pirmininkas Valentinas Melinis visus pasveikino.

Programa pradėta duetu, kurį atliko Bronė Macijauskienė ir Ona Skurvydienė. Solo dainavo Irena Stankūnaitė ir Liudas Stukas. Taip pat jie padainavo du duetus. Ansamblis, vadovaujamas Algirdo Kačanausko, padainavo keleta dainų, kurios yra įrašytos antroje jų išleistoje plokštelėje.

Išdalintos dovanos ir pažymėjimai ansamblio nariam už jų pasižymėjimą. Išdalijo Jokūbas Stukas. Baigiant programą, padėkojo Algirdas Kačanauskas.

Šiuo koncertu ir baliumi Rūtos ansamblis pradėjo savo 25 metų sukaktį. Kitų metų pradžioje numatomas sukaktuvinis koncertas. **F.V.**

AKTORIUS VITALIS ŽUKAUSKAS, paminėjęs savo sceninio darbo 15 metų sukaktį Amerikoje spalio 16 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. V. Maželio.

Aktoriaus Vitalio Žukausko sukaktuvinis vakaras

Aktorius ir režisierius Vitalis Žukauskas spalio 16 Apreiškimo parapijos salėje minėjo savo teatrinės veiklos Amerikoje 15 metų sukaktį, užpildydamas pats vienas arti dviejų valandų programą. Pianistas Aleksas Mrozinskas abiejose dalyse paskambino pianu. Tuo būdu programa pasidarė apie pustrečios valandos.

Su humoristine programą yra pasirodes daug kartu New Yorke įvairiuose parengimuose, apkeliavęs beveik visas lietuvių kolonijas JAV ir Kanadoje, atlikdamas programos dalį arba pats vienas ją užpildydamas.

Sukaktuviniam pasirodymui jis pateikė visą eilę smulkių anekdotų, satyrinių eilėraščių, humoristinių dainų, vaidinimų, pantomimų. Iš jų viena dalis buvo juokai, juokeliai, paimti iš kasdieninio gyvenimo, šeimos santykių; kita dalis —satyra. Satyrinėje formoje buvo pliekiamos mūsų gyvenimo negerovės. Net kelis kartus plakta materializmas, dolerių meilė, išpūsta visuomeninė veikla, politiniai veiksniai, politinės partijos.

Šias dvi juokų rūšis reikia atskirai vertinti. Pirmoji —atsirėmus į kasdienį gyvenimą, į šeimą, daugiau ar mažiau buvo be priekaištų; satyroje kartais turimys nustelbdavo formą. Tai ypač buvo ryšku pirmos dalies satyrinėje poezijoje. Poezija — ne taip spalvinga, be didesnio sąmojaus. Gal jų vietoje reikėtų ieškoti naujų rašytojų, ar naujų humoristinių eilėraščių. Rodos, antroje programos dalyje padainavo keletą eilėraščiukų — tie visai gerai skambėjo. Kitose satyrose (keturios politinės partijos) gal reikėtų vengti vieno kito aštresnio ar dviprasmio žodelio.

Scenos iš Kauno radijofono praėjo su dideliu tempu ir įtampa, pantomimikos (palydėjimai, ėjimai į balių) buvo stilingos ir išlaikytos.

Iš pat pradžių pasirodęs scenoje aktorius tuoj patraukė publikos dėmesį ir jį mokėjo išlaikyti visą laiką. Jautėsi, kad programa tikrai rengta 15 m. Jautėsi didelė pažanga kaip aktoriaus, humoristo, žmonių linksmintojo. Be abejonės, tai buvo vienas iš geriausių jo pasirodymų.

Pianisto Alekso Mrozinsko įterpta muzika programon įnešė ir atvangos ir naujos spalvos.

Programai pasibaigus buvo sveikinimai. Vadovavo Tadas Alinskas. Sveikino Lietuvos gen. konsulas V. Stašinskas, aktorius Henrikas Kačinskas, operos vardu — Vincė Januškaitė Leskaitienė, LB vardu— J. Slepetys, Operetės choro — V. Strolia, Brooklyno vaidintojų trupės — St. Vaškys. Gauta visa eilė sveikinimų raštu.

Publikos susirinko artipilnė salė ir labai nuoširdžiai pasidžiaugė aktoriaus Vitalio Žukausko kūrybiniu darbu. Po programos buvo vaišės, kuriose dalyvavo apie 40 žmonių. Čia pasakyta sveikinimo kalbų, sugiedota Ilgiausių Metų, palinkėta sekmės! **(j.)**

PUBLIKA seka aktoriaus Vitalio Žukausko humoristinę programą. Nuotr. R. Kisieliaus.

PIANISTĖ ALDONA KEPALAITĖ Dariaus Lapinsko kūrinių koncerte. Nuotr. V. Maželio

N.Y. Akademikai skautai visus studentus kviečia atsilankyti į Initium Semestri. Šokiai bus spalio 29 Atletų Klube. Pradžia 8 v.v.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y.
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p.
Šeštadieniais iki filmos pabaigos:
Trečiadieniais — 12 val. dienos.
Spalio 22 iki spalio 27, 1965
Pirmą kartą New Yorke
Cinemascope
"FREDDY un das Lied der Südsee"
Vaidina:
J. Sassard, A. Lieven, E. Karlowa
Priedinė filma:
"Der weisse Traum"
Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

Angelų Karalienės Parapijos
METINIS VAKARAS
spalio 24, sekmadienį
5 val. vakare
MASPETHO LIETUVIŲ PARAPIJOS SALĖJE
Programą išpildys:
ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS CHORAS, vedamas muz. Mykolo Liuberskio
ŠV. PETRO IR POVILO PARAPIJOS CHORAS iš Elizabeth'o, N.J., vedamas muz. Mamaičio
AKTORIUS VITALIS ŽUKAUSKAS
ŠOKIAI IR VAIŠĖS
— Visi kviečiami ir visi laukiami —

BOSTONO ŽINIOS

Korp! Neo-Lithuania metinė šventė įvyks spalio 30, šeštadienį, Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Pradžia 7:30 v.v. Paskaitą skaitys prof. dr. Juozas Puzinas, tema — "Mūsų jaunimas Lietuvos laisvės sutemų laikais'. Vėliau bus šokiai grojant geram orkestrui.

Lietuvių studentų meno paroda rengiama Tautinės Sąjungos namuose (484 East Fourth St.) spalio 30, sekmadienį. Paroda bus galima apžiūrėti jau nuo 10 val. ryto. Viešas atidarymas ir dailininko Albino Elskaus paskaita bus 4 val. popiet. Parodoje su savo kūriniais dalyvauja G. Duobaitė, D. Barūnaitė, P. Martinkus, K. Norvaiša, N. Ligertat, A. Antanavičius, J. Gomas. Parodos rengėja — Korp! Neo Lithuania.

Kultūros klubo susirinkime spalio 23, šeštadienį, Tarptautinio Instituto patalpose (287 Commonwealth Ave.), numatoma tokia programa: solistas Stasys Liepas kalbės tema "Karų atgarsiai lietuvių liaudies dainose." Paskaita bus iliustruojama harmonizuotom liaudies dainom. Poetas Stasys Santvaras skaitys savo kūrybos, gros kompoz. Jeronimo Kačinsko trio fleita, klernetas ir violančelė. Po programos bus kavutės ir pašnekesiai.

Kun. Pr. Jakimavičiui ruošiama išleistuvių kavutė spalio 23 5 val. popiet šv. Petro parapijos salėje po bažnyčia. Misijonierius, užbaigęs savo kelių savaičių atostogas, išvyksta atgal į misijas Jamaicos saloje, Vakarų Indijoje. Išleistuves taip pat ruošia tėvai jėzuitai spalio 24 Bostono kolegijos aukštesnėje mokykloje. Tą dieną misijonierius aukos šv. Mišias 4 v. popiet mokyklos koplyčioje, o po pamaldų bus vaišės mokyklos salėje.

CYO organizacija ruošia metinį bazarą, kurio pelnas skiriamas orkestrui palaikyti. Spalio 21 įvyko pirmasis rengėjų pasitarimas.

Lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavime, įvykusiame Bostone spalio 9-11, nauja centro valdyba išrinkta iš bostoniškių: J. Dačio, K. Devenio, Br. Galinio, dr. J. Gimbuto, Z. Gavelio ir J. Razio.

Meno paroda. Spalio 16-24 Cardinal Cushing Academy, West Newbury, bus meno paroda. Meno darbai bus atgabenti iš įvairių muziejų: Bostono, Andoverio, Lincolno, Rockporto ir Gloucesterio. Taip pat parodoje bus išstatyta ir daug meno mėgėjų darbų.

New Yorke lapkričio 13 įvyks lietuvių manifestacija ir žygis į Jungtines Tautas. Negalintieji tame žygyje dalyvauti, ji gali paremti savo aukomis. Aukas gali įteikti taip pat parapijos klebonijoje.

East New York išnuomojamas, baldais apstatytas, kambarys. Galima naudotis virtuve. Tel. AP 7-5377.

Audronės Lapinskaitės atminčiai jos draugės, Baltijos tunto skautės, šv. Petro parapijos bažnyčiai paaukojo jau antrus rūbus šv. Mišiom. Aukojo: Birutė Paukštytė, Birutė Vileniškytė, Paula Edmonds, Katherine O'Connor, Daiva Mučinskaitė, Beverly Ann Joyce, Roe Jorean ir Rima Aukštikalnytė.

Mirusieji

Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldų palaidoti:

Jonas Matulaitis (rugsėjo 16) 62 m. Velionis gyveno 311 E St. Nuliūdime paliko 2 seseris ir brolį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Edvardas Dudas (rugsėjo 21) 36 m. Velionis gyveno 12 Marey Rd. Mattapan, Mass. Nuliūdime paliko žmoną ir du vaikus. Palaidotas šv. Mykolo kapinėse.

Elena Mozūraitienė (rugsėjo 22)73 m. Velionė gyveno 91 Sumner St. Dorchester, Mass. Nuliūdime paliko dvi dukteris. Palaidota šv. Mykolo kapinėse.

Benjaminas Ivanauskas (rugsėjo 29) 50 m. Velionis gydėsi miesto ligoninėje Long Island. Nuliūdime paliko dvi seseris. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Elzbieta Galvydienė (spalio 2) 81 m. Velionė gyveno 265 Silver St. Nuliūdime paliko dvi dukteris ir sūnų. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Benjaminas Jaras (spalio 4) 70 m. Velionis gyveno 69 Union St. Lynn, Mass. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

Petras Gelažius (spalio 6) 74 m. Velionis gyveno 261 Thatcher St. Brookton, Mass. Nuliūdime paliko seserį. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

Antanas Zardeckas (spalio 9) 82 m. Velionis gyveno 41 Wood Ave. Hyde Park, Mass. Nuliūdime paliko žmoną, tris sūnus ir dvi dukteris. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Antanina Paukštienė (spalio 13) 92 m. Velionė gyveno 149 Milton St., Hyde Park, Mass. Nuliūdime paliko tris sūnus ir tris dukteris. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Mieli New Yorko ir New Jersey lietuviai!

Kas galite priimti nakvynei žygio į Jungtines Tautas dalyvius, praneškite *skubiai:* kiek svečių galite priimti, vyrų ar moterų, mergaičių ar berniukų. Visų pagalba labai reikalinga. Neatsakykite paslaugos atvykstantiem į lapkričio 13 manifestaciją. Rašyti nakvynių komisijai:

K. VAINIUS
65-16 Clinton Ave.
Maspeth, N. Y. 11378
telef. TW 4-8787

JAUNIMO VAKARAS
ŠOKIAI SU ORKESTRU IR UŽKANDŽIAI
spalio 23, šeštadienį
7:30 val. vak.
APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE
No. 5th Street, Brooklyn, N. Y.
— Įėjimas $1.25 —
Ruošia . . . . *N. Y. Moksleiviai Ateitininkai*